

JUUPAJOEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS

VUODELTA 2022

Hyväksytty kunnanhallituksessa 27.3.2023

Hyväksytty valtuustossa 12.6.2023

SISÄLLYS

1	TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	4
2	TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	4
2.1	TASEKIRJA	4
2.2	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	4
3	TOIMINTAKERTOMUS	5
3.1	TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	5
3.2	OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
3.2.1	<i>Kunnanjohtajan katsaus</i>	5
3.2.2	<i>Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset</i>	6
3.2.3	<i>Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys</i>	9
3.2.4	<i>Olennot muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa</i>	11
3.2.5	<i>Kunnan henkilöstö</i>	11
3.2.6	<i>Ympäristöasiat</i>	14
3.2.7	<i>Muut ei-taloudelliset asiat</i>	14
3.2.8	<i>Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	14
3.2.9	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista</i>	15
3.3	SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	15
3.4	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	16
3.4.1	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen</i>	17
3.4.2	<i>Toiminnan rahoitus</i>	18
3.5	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	19
3.6	KOKONAISTULOT JA -MENOT	20
3.7	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	21
3.7.1	<i>Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä</i>	21
3.7.2	<i>Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonta</i>	21
3.7.3	<i>Olennot konsernia koskevat tapahtumat</i>	21
3.7.4	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	22
3.7.5	<i>Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut</i>	23
3.8	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	27
3.8.1	<i>Asiaa koskeva sääntely</i>	27
3.8.2	<i>Tilikauden tuloksen käsittely</i>	27
4	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	28
4.1	KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	28
4.1.1	<i>Hallintopalvelut</i>	28
4.1.1.1	<i>Konsernihallinto</i>	28
4.1.2	<i>Hyvinvointipalvelut</i>	32
4.1.2.1	<i>Hyvinvointitoimi</i>	32
4.1.2.2	<i>Sosiaali- ja terveyspalvelut</i>	33
4.1.2.3	<i>Koulutuspalvelut</i>	37
4.1.2.4	<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	40
4.1.2.5	<i>Muut sivistyspalvelut</i>	44
4.1.3	<i>Tekniset palvelut</i>	51
4.1.3.1	<i>Tekninen toimi</i>	51
4.1.4	<i>Tuloslaskelmaosan toteutuminen</i>	53
4.1.5	<i>Investointien toteutuminen</i>	55
4.1.6	<i>Rahoitusosan toteutuminen</i>	56
4.1.7	<i>Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta</i>	57
5	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	58
5.1	TILINPÄÄTÖSLASKELMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET	58
5.2	TULOSLASKELMA	58

5.3	RAHOITUSLASKELMA.....	59
5.4	TASE.....	60
5.5	KONSERNILASKELMAT.....	62
6	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	66
7	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	80
7.1	VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS.....	80
7.1.1	<i>Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut.....</i>	<i>81</i>
7.2	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT.....	91
8	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	92

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalaki (410/2015)113 §: Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kuntalaki (410/2015) 114 §:

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot

Kuntalain (410/2015) 115 § määrätään toimintakertomuksesta. Toimintakertomuksen sisällöstä kerrotaan tarkemmin kohdassa 3.

2 TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

Tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat. Tilinpäätöksen käsittelyssä laaditaan lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

2.1 Tasekirja

Kunnan tasekirja sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, luettelot ja selvitykset sekä allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun.

Talousarvion toteutumisvertailu on osa kunnan toimintakertomusta. Toteutumisvertailussa esitetään erikseen käyttötalouden ja investointien toteutuminen ja tuloslaskelma- ja rahoitusosien toteutuminen.

Kunnan tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitase.

Liitetiedot jakaantuvat kunnan liitetietoihin ja konsernin liitetietoihin. Lisäksi liitetiedoissa esitetään liikelaitosten ja muiden taseyksiköiden tilinpäätöslaskelmat.

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista sekä selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista laaditaan kirjanpitolain 3.8 §:n mukaisesti.

2.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

3 TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3.1 §). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.2 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Juupajoen kunnan 109. toimintavuosi on ylijäämäinen. Vuoden 2022 talousarvioesitys oli laadittu 55.740 euroa ylijäämäiseksi, mutta tilikauden ylijäämäksi muodostui 667.434,41 euroa.

Vuosikatteenä muodostui 1.284.767 euroa. Toimintakulut ovat vuoden 2022 tilinpäätöksessä 13.122.724 euroa ja toimintatuotot 1.529.610 euroa. Tilikauden poistot ja arvonalennukset ovat 627.904 euroa. Edellisten vuosien hyvien tilinpäätösten ansiosta kunnan taloudellinen asema on edelleen vahva ja taseen ylijäämä on tilinpäätösvoiton 2022 jälkeen 3,716 milj. euroa, mikä on 2.102 euroa/asukas.

Merkittävimmät tekijät talousarviota selkeästi paremman tilinpäätöksen taustalla ovat merkittävästi talousarviota suuremmat verotulot ja talousarviota suuremmat toimintatuotot.

Tilinpäätösvoiton 2022 verotuloja kertyi 530.565 euroa budjetoitua enemmän, eli kaikkiaan 8.080.565 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen verrattuna verotulot nousivat 96.957 euroa, 1,2 %. Tuloveroja kertyi tilivuonna 6.024.471 euroa, joka on 4,6 % enemmän kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Yhteisöveroja kertyi 11,6 % edellisestä vuodesta vähemmän: tilivuonna 2022 1.497.274 euroa ja vuonna 2021 1.695.258 euroa. Lasku johtuu määräaikaisen jako-osuuden korotuksen poistumisesta vuonna 2022. Kiinteistöveroja kertyi 558.819 euroa, joka on 6,3 % enemmän kuin edellisellä vuonnalla.

Valtionosuuksia kertyi tilivuonna 4,759 milj. euroa, joka on 3,1 % enemmän kuin vuonna 2021 ja 0,5 % enemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa.

Tilivuoden suurimmat investoinnit olivat katuvalaistuksen rakentaminen sekä uusiminen, Neliapilan peruskorjaus sekä vesi- ja viemäripumppaamoiden saneeraukset. Tilivuoden investoinnit ovat yhteensä 227.326,91 euroa.

Juupajoen vanhustenkotiyhdistys lopetti toimintansa 31.12.2021. Vuoden 2022 alusta alkaen yhdistyksen omaisuus ja velat siirtyivät Juupajoen kunnalle. Yhdistyksen merkittävimmät omaisuuserät ovat Korkeakoskella, kunnanviraston naapurissa sijaitseva Neliapila ja Lylyssä sijaitseva Koivukoto.

Pitkäaikaista lainaa on kunnalla vuoden 2022 lopun tilanteen mukaan 1.395 euroa per asukas, mikä on selvästi alle valtakunnan keskiarvon.

Juupajoen asukasmäärä oli Tilastokeskuksen mukaan viime vuoden lopun tilanteessa 1.768. Vuoden 2021 vastaavasta ajankohdasta (31.12.2021, 1.786 asukasta) asukasluku on pudonnut 0,99 %.

Esitän suuret kiitokset yhteistyöstä, työpanoksesta ja vahvasta sitoutumisesta Juupajoen kunnan luottamushenkilöille, henkilökunnalle sekä yhteistyökumppaneille.

Anne Tuovila

Vt. kunnanjohtaja

3.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto 1.8.2021 – 30.5.2025

Puheenjohtaja	Heletoja Taija	SDP
1. varapuheenjohtaja	Eskola Juho	KESK
2. varapuheenjohtaja	Saarinen Carita	KOK
	Heimo Päivi	PS
	Helpiölä Eveliina	SDP
	Kaarema Jutta	VIHR
	Kallentautio Johanna	KESK
	Karvinen Tarja	VAS
	Liski Ulla	KOK
	Musturi Timo	SDP
	Pulkinen Jari	PS
	Rae Pekka	KOK
	Sahra Lauri	KESK
	Soikka Juha	KOK 2.6.2022 asti
	Suosaari Veikko	KESK
	Vallén Mikko	PS
	Vihersalo Anita	SDP
	Vältilä Iiri	KOK 26.9.2022 alkaen

Kunnanhallitus 1.8.2021–31.5.2023

Puheenjohtaja	Rae Pekka
Varapuheenjohtaja	Tasanen Markus
Jäsenet	Helpiölä Eveliina
	Kaarema Jutta
	Kallentautio Johanna
	Soikka Juha 2.6.2022 asti
	Sahra Lauri
	Ylä-Lyly Laura 26.9.2022 alkaen

Viranomaislautakunta 1.8.2021 – 22.5.2022

Puheenjohtaja	Liski Ulla
Varapuheenjohtaja	Pulkinen Jari
Jäsenet	Hyvönen Hanski
	Kaarema Jutta
	Suosaari Veikko

Rakennus- ja ympäristölautakunta 23.5.2022 – 31.5.2025

Puheenjohtaja Ulla Liski
Varapuheenjohtaja Jari Pulkkinen
Veikko Suosaari
Hanski Hyvönen
Jutta Kaarema
Laura Ylä-Lyly
Lassi Rentto

Yksilöjaosto 1.8.2021 - 31.5.2023

Puheenjohtaja Rae Pekka
Jäsenet Kallentautio Johanna
Lepola Anne

Tarkastuslautakunta 1.8.2021 - 31.5.2025

Puheenjohtaja Eskola Juho
Varapuheenjohtaja Heimo Päivi
Jäsen Musturi Timo 23.5.2022 alkaen

Keskusvaalilautakunta 1.8.2021 - 31.5.2025

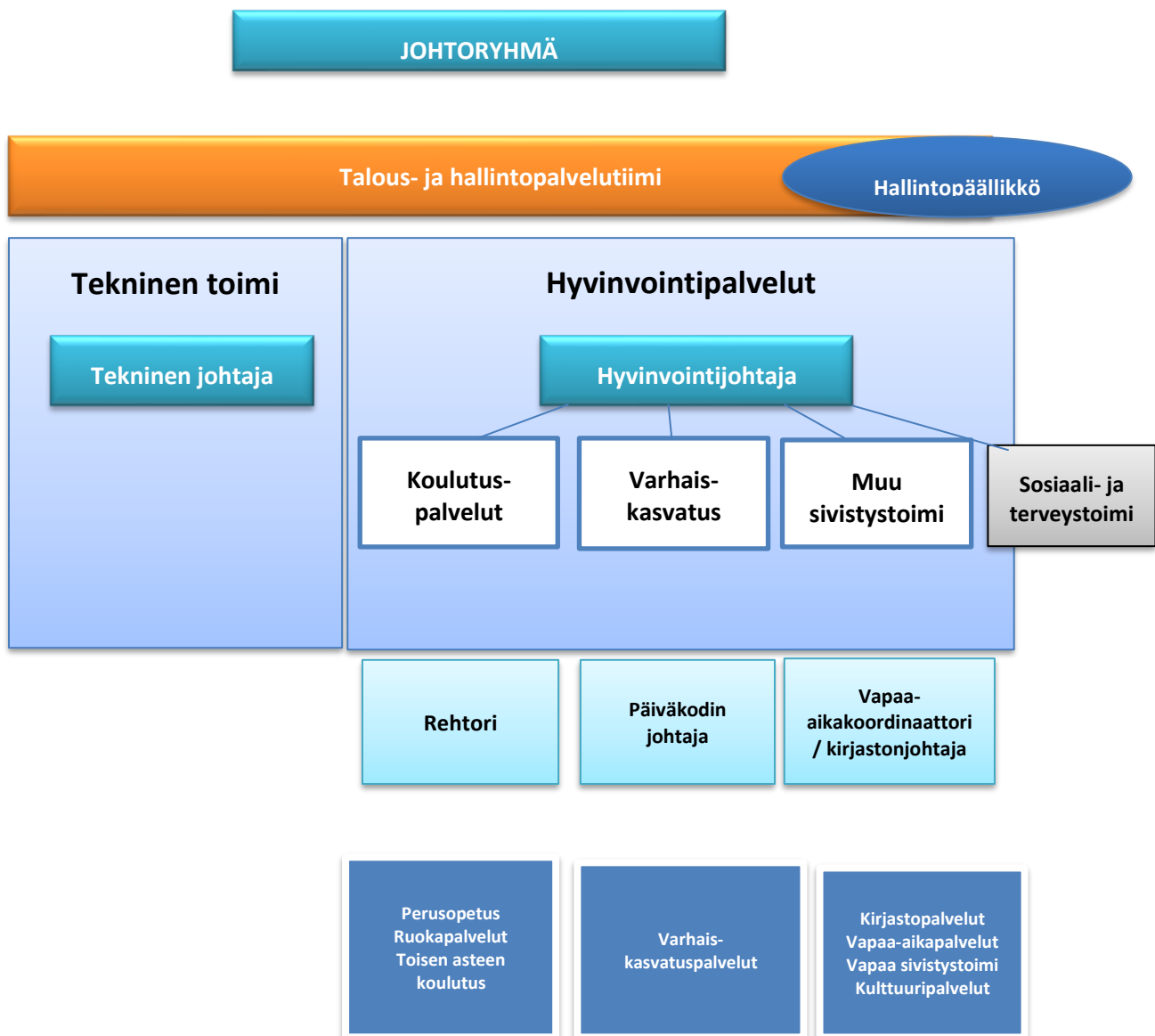
Puheenjohtaja Lehtonen Heikki
Varapuheenjohtaja Heletoja Taija
Jäsenet Toivonen Olli
Pajunen Tero-Pekka
Pajunen Emmi

Hallinto-organisaatio

Juupajoen kunnan organisaatiouudistus astui voimaan 1.6.2017. Vuoden 2018 alusta lukien Juupajoen kunta siirtyi Mänttä-Vilppulan koko yhteistoiminta-alueelle kilpailuttaman tuotantosopimuksen piiriin. Tämä muutos on vaikuttanut merkittävästi Juupajoen kuntaorganisaation rooliin ja tehtäviin. Sote-ulkoistuksen yhteydessä 2014 merkittävä osa Juupajoen kunnan henkilöstöstä siirtyi toisen organisaation palvelukseen, millä oli omat vaikutuksensa muun muassa tukipalveluihin.

Juupajoen kunnan organisaatio on hyvin kapea, ja siihen kohdistuu myös voimakasta eläköitymispainetta lähivuosina. Kapeassa organisaatiossa tehtävien ja resurssien tarkoituksenmukainen jakaminen ja kohdistaminen korostuvat, jotta voidaan kestäväällä tavalla toteuttaa kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita.

Päätökset uudesta luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatiosta tehtiin valtuustossa 26.9.2016.

Kunnan johtoryhmään kuuluivat v. 2022 kunnanjohtaja Jyri Lammela, perusopetuksen rehtori Lea Nurminen, tekninen johtaja Pekka Maasilta, hyvinvointijohtaja Anne Tuovila ja hallintopäällikkö Mervi Korhonen.

3.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailman- ja kansantalouden kehitys

Valtiovarainministeriön kansantalousosasto julkistaa kokonaistaloudellisen ennusteen neljä kertaa vuodessa, keväällä, kesällä, syksyllä ja jouluna. Alla oleva katsaus maailman- ja kansantalouden kehitykseen perustuu valtiovarainministeriön talven (2022:80) 2022 taloudelliseen katsaukseen.

Taloutta ovat viimeisten vuosien aikana leimanneet vakavat kriisit. Ensin keväällä 2020 puhjennut koronapandemia kuritti taloutta voimakkaasti. Talouden toipuminen koronakriisistä oli kuitenkin lopulta nopeaa, kunnes suhdannetilanne on alkanut uudelleen heikentyä Venäjän aloittaman hyökkäyssodan ja sitä seuranneen energiakriisin myötä. Vuoden 2023 aikana talouden ennustetaan taas supistuvan, tai yltävän parhaimmillaan vain nollakasvuun.

Kriisit ovat jättäneet jälkensä valtion vastuiden kehitykseen ja riskiasemaan. Vuoden 2019 lopussa valtionvelan määrä oli noin 106 miljardia euroa ja 44,3 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (bkt). Vuotta myöhemmin velka oli kasvanut yli 18 miljardilla eurolla, ja velan suhde kokonaistuotantoon ylitti 52 prosenttia. Viime vuoden lopulla velan määrä ylitti jo 128 miljardia euroa. Velkaantuminen on jatkunut voimakkaana myös tänä vuonna velan määrän ollessa lokakuun lopussa lähes 139 miljardia euroa.

Valtion tavoin myös kunnat ovat velkaantuneet huomattavasti viime vuosina. Kunnilla oli velkaa viime vuoden lopussa hieman yli 19 miljardia euroa. Kuntien lainamäärä on lähes viisinkertaistunut 20 vuodessa.

Suomessa kunnilla on laaja itsehallinto ja kunnat vastaavat itse taloudellisista vastuistaan. Kunnat ovat kuitenkin osa julkista taloutta ja siten laaja-alaiset kuntatalouden ongelmat saattaisivat heijastua myös valtionalouteen.

Vuoden 2023 alusta alkaen on lisäksi otettava huomioon uuden hallinnollisen tason – hyvinvointialueiden – taloudelliset vastuut.

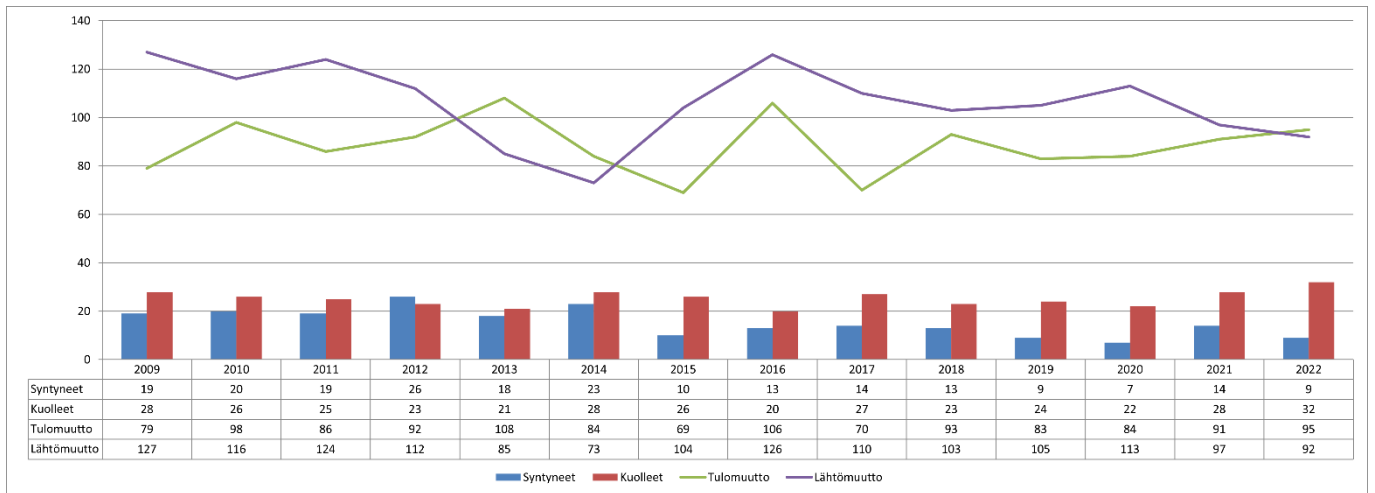
Juupajoen paikallistalouden kehitys

Juupajoen asukasmäärä oli Tilastokeskuksen mukaan viime vuoden lopun tilanteessa 1.768. Vuoden 2021 vastaavasta ajankohdasta (31.12.2021, 1.786 asukasta) asukasluku on pudonnut 0,99 %. Tilastokeskuksen mukaan Juupajoelle syntyi vuoden 2022 aikana 9 lasta ja 32 juupajokelaista kuoli. Luonnollinen väestönkasvu jäi siis 23 asukkaan verran miinukselle. Muuttolukemissa Juupajoki pysyi niukasti positiivisena; Juupajoelle muutti v. 2022 95 asukasta ja kunnasta pois muutti 92 asukasta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ennakkotiedot kertomusvuoden väestönmuutoksista Juupajoella.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Syntyneet	14	13	9	7	14	9	66
Kuolleet	27	23	24	22	28	32	156
Tulomuutto	70	93	83	84	91	95	516
Lähtömuutto	110	103	105	113	97	92	620
Yhteensä	-53	-20	-37	-44	-20	-20	-194

Seuraavassa kuvaajassa on esitetty kunnan väestönmuutoksista pidempiaikainen aikasarja vuosilta 2009–2022:

Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2022 joulukuussa 21 814 henkilöä (yli 2000 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin). Marraskuusta 2022 nousua oli noin 2 200 henkilöä johtuen kausivaihtelusta. Lomautettujen määrä oli 1 765 henkilöä, laskua vuositasolla 388 henkilöä. Marraskuusta lomautettujen määrä kuitenkin nousi noin 750 henkilöllä.

Pirkanmaan työttömyysaste oli 8,7 %. Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 9,9 %. Pitkäaikaistyöttömien ja rakennetyöttömien määrä laski edelleen, suunta hyvä. Uusia avoimia työpaikkoja ollut ka v 2022 kaikkiaan 12168 kpl, esim. v 2006 oli 3396 kpl.

Alue	Juupajoki	Ylä-Pirkanmaan seutukunta**
Työvoima	741 (757)	8 733 (8 800)
Työttömyysaste (%)	7,2 (7,8)	8,45 (8,5)
Työttömät yhteensä	53 (59)	772 (746)
Alle 25-vuotiaat	* (*)	79 (69)
Yli 50-vuotiaat	27 (27)	362 (362)
Yli vuoden työttömänä	13 (12)	176 (194)
Avoimet työpaikat	15 (21)	155 (293)
Työttöm. muutos verrattuna edelliseen	-10 % (4,8 %)	3,5 % (3,5%)

* Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäynnön alainen

**Ylä-Pirkanmaan seutukunnan muodostavat Juupajoki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat joulukuun 2022 lopussa (suluissa ovat vuoden 2021 vastaavan ajankohdan tiedot). Lähde: Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Pirkanmaan työllisyyskatsaus 12/2021.

3.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminnassa tapahtuneet muutokset

Valtuusto hyväksyi 26.9.2022 (§ 21) päivitetyn hallintosäännön, joka astui voimaan 1.12.2022.

Taloudessa tapahtuneet muutokset

Juupajoen vuoden 2022 tilinpäätös on ylijäämäinen 667.434,41 euroa.

Tilinpäätösvuonna verotuloja kertyi 530.565 euroa budjetoitua enemmän, eli kaikkiaan 8.080.565 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna verotulot nousivat 96.957 euroa, 1,2 %. Tuloveroja kertyi tilivuonna 6.024.471 euroa, joka on 4,6 % enemmän kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Yhteisöverokertymän kertyi 11,6 % edellistä vuotta vähemmän: tilivuonna 2022 1.497.274 euroa ja vuonna 2021 1.695.258 euroa. Lasku johtuu määräaikaisen jako-osuuden korotuksen poistumisesta vuonna 2022. Kiinteistöveroja kertyi 558.819 euroa, joka on 6,3 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Valtionosuuksia kertyi tilivuonna 4,759 milj. euroa, joka on 3,1 % enemmän kuin vuonna 2021 ja 0,5 % enemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa.

Tarkemmin eriteltyinä valtionosuudet jakoutuivat seuraavasti: peruspalveluiden valtionosuus 3.445.544 €, verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 568.884 €, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus -479.935 € sekä verotulomenetyksen kompensatio 1.224.631 €.

3.2.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärässä ei näillä näkymin tapahdu lähivuosina merkittäviä muutoksia. Toiminnan uudelleenjärjestelyt ja luonnollisen poistuman huomioiminen rakenteellisissa muutoksissa jatkuvat aiempien vuosien tapaan. Eläköitymisten ja muiden luonnollisten poistumien yhteydessä viran tai toimen täyttämistä harkitaan tarkoin ja selvitetään muun muassa yhteistyömahdollisuuksia naapurikuntien kanssa.

Kunnan työntekijöiden työterveyspalvelut hankitaan Pihlajalinnalta. Työterveyshuollon sopimus on tehty keväällä 2014 ja työterveyshuollon toimintaohjelma päivitetään vuosittain. Työterveyshuolto sisältää lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaanhoidon ja erikseen määritellyt tarvittavat tutkimukset ja hoidot. Tämän lisäksi kunta on tarjonnut työterveyshuollon toteuttamana vuosittain koko henkilöstölle ilmaisen influenssarokotuksen ja mahdollisuuden suorittaa hätäensiapukurssi.

Kunnassa noudatetaan seuraavia toimintaohjelmia: varhaisen tuen malli, epäasiallisen kohtelun vastainen toimintaohjelma ja päihteiden vastainen ohjelma. Kunnan työntekijöille suositellaan savuttomuutta, halukkaille tarjotaan mahdollisuus tupakasta vieroitusta tukevaan lääkehoitoon.

Kunnassa toimii sisäilmatyöryhmä. Sen tehtävänä on ottaa käsiteltäväkseen työpaikkojen pitkäkestoiset kosteusvauriot tai tapaukset, joissa on epäily sisäilmasta johtuvasta terveyshaitasta, pyrkiä ehkäisemään sisäilmaongelmia ennalta, selvittää ongelmien aiheuttajat sekä esittää näkemystensä perusteella muotoutuneet vaihtoehdot aisasta päättävälle taholle. Ryhmään kuuluvat tekninen johtaja, kiinteistötoimen edustaja, työsuojeluvaltuutettu ja työterveyshuollon edustaja. Lisäksi ryhmään kutsutaan ko. kohdetyöpaikan esimies ja henkilöstön edustaja.

Kunta tarjoaa henkilöstölleen kuntosalin ilmaisen käytön sekä Epassin kulttuuri-, hyvinvointi- ja liikuntaetuuksia. Kehityskeskustelut käydään työntekijöiden kanssa vuosittain, joko henkilökohtaisesti tai tiimeittäin.

Juupajoen kunnan vakituinen henkilöstö 31.12.2022

Vastuualue	2018	2019	2020	2021	2022
Hallinto	6	6	6	6	6
Hyvinvointi	44	46	47	46	44
Tekninen	4	4	4	4	5
Henkilöstön määrä	54	56	57	56	55
Henkilöstömenot 1000 €	3113	3125	3061	3203	3340

Henkilötyövuosi

Henkilötyövuosi HVT 2	2022
Mukana koko henkilöstö myös määräaikaiset työntekijät	64,72

Henkilöstön ikäjakauma (koko henkilöstö, mukana myös määräaikaiset työntekijät)

Ikä	2019	2020	2021	2022
alle 30	2	4	4	2
30-34	6	7	6	7
35-39	6	6	6	9
40-44	6	9	10	11
45-49	7	8	5	5
50-54	10	13	11	7
55-59	13	12	12	11
60-64	14	11	13	14
65-	2	1	2	4
Yhteensä	66	71	69	70
Keski-ikä	50	48	49	49

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot (kaikki yhteensä myös tapaturmat)	Palkalliset sairauspoissaolot Kalenteripäivät	Palkattomat sairauspoissaolot Kalenteripäivät
1-7 pv	726	
8-29 pv	321	
30-59 pv		
60-89 pv	105	
90-179 pv		
yli 180 pv		
Yhteensä keskimäärin / henkilötyövuosi	17,8	
		%
Sairauspoissaoloprosentti		6,7
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)		5,7

Henkilöstön vaihtuvuus

Henkilöstön vaihtuvuus	2018	2019	2020	2021	2022
Alkaneita palvelussuhteita	5 (9,3 %)	5 (8,9 %)	7 (12,3 %)	2 (3,4 %)	2 (3,6 %)
Päätyneitä palvelussuhteita	6(11,1 %)	3 (5,4 %)	6 (10,5 %)	4 (7,1 %)	4 (7,3 %)
Päätyneistä palvelussuhteista eläköityneitä					2

Palvelussuhteen kesto

Palvelussuhteen kesto (vakituinen henkilöstö)	2018	2019	2020	2021	2022
alle 2 vuotta	9	10	10	8	6
2–4	2	6	9	13	5
5–9	7	4	6	4	5
10–14	13	15	12	10	7
15–19	6	6	8	7	10
20–24	6	3	2	3	6
25–29	5	6	5	5	5
30-	6	6	5	5	11
Keskiarvo	14,46	13,84	12,02	12,96	18

Juupajoen kunnan henkilöstö ja koulutussuunnitelmassa on määritelty vastuualueittain tulevien vuosien henkilöstöstrategiset painopisteet.

Koulutuspäivät

Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Palkalliset koulutuspäivät		Palkalliset koulutuspäivät	Palkattomat koulutuspäivät	Palkattomat koulutuspäivät
	Koulutuspäivät yhteensä		Koulutuspäivä / vakituinen henkilöstö	Koulutuspäivät yhteensä	Koulutuspäivä / vakituinen henkilöstö
Ammatillinen henkilöstökoulutus	18		18		
muu koulutus	96		76		

3.2.6 Ympäristöasiat

Juupajoen kunnalla ei ole toimintavuonna 2022 ollut päästökauppoja, jäteveden puhdistamoon kohdistuvia kalliita muutostöitä eikä huomattavia ympäristövahinkoja.

Ympäristönsuojelu

Toimintavuonna 2022 Juupajoki osti edelleen 0,3 htv ympäristönsuojelupalveluja Ruovedeltä.

Uusia maa-aines- tai ympäristölupia ei tullut vireille. Yksi maa-aineslupa palautui hallinto-oikeudesta uudelleen käsittelyyn. Maa-aineksen kokonaisotto oli 7 820 m³, josta valtaosa (72 %) oli kalliokiviainesta.

Nitraattiasetuksen 1250/2014 mukaisia ilmoituksia käsiteltiin kaksi samoin kuin kaksi ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisia ilmoituksia tilapäisestä melusta ja tärinästä.

Ympäristönsuojelun kannalta merkittävä asia oli Juupajoen jäteaseman toiminnan lopettaminen vuoden 2021 lopussa sekä Juupajoen tulviminen Salokunnassa, jossa laaja peltoalue jäi veden alle ja ravinteita pääsi huuhtoutumaan.

Juupajoki ei ollut mukana missään alueellisissa tai valtakunnallisissa hankkeissa, mutta vastasi osana näitä hankkeita tullessiin kyselyihin, kuten HELMI alueen biodiversiteetistä, LUMO soiden suojelusta tai hiilineutraali Pirkanmaa.

Ympäristönsuojelu osallistui lisäksi Pirkanmaan ELY:n järjestämiin kuntakerroksiin koskien sekä pintavesien suojelua että vesihuollon kehittämistä sekä Jätelautakunnan vuosittaiseen kuntavierailuun.

3.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Juupajoen kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta säännöin ja ohjein sekä talousarvion toimeenpano-ohjeilla. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje tukee hyvän hallintotavan mukaista toimintaa. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on vahva kunnan toimintaa ohjaava periaate. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Juupajoen kunnan tasa-arvosuunnitelma / yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 21.3.2017. Suunnitelma tullaan päivittämään vuoden 2023 aikana.

3.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan taloudellinen tilanne on vakaa, ja vuoden 2022 tilinpäätös on ylijäämäinen 667.434,41 euroa. Kunnan taseessa on vuoden 2022 lopussa 3,716 miljoonan euron puskurirahasto taseeseen kertyneen ylijäämän myötä.

Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi 1.1.2023 ja se vaikuttaa kuntien talouteen merkittävästi talousarviovuodesta 2023 eteenpäin. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu suurelta osin valtion rahoitukseen sekä osin asiakas- ja käyttömaksuihin, mutta kuntien tuloja siirretään valtiolle vähentämällä kunnilta peruspalvelujen valtionosuuksia, kunnallisveroa, kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta.

Kunnan taloudellisella tilanteella ennen uudistusta on keskeinen merkitys sen kannalta, että minkälaiset taloudelliset edellytykset kunnalla on jäljelle jäävien tehtävien hoitoon ja tuleviin investointeihin. Vaikka kasvavat sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kustannuspaineet poistuvat kuntien vastuulta, talouden tasapainottamiskeinot ovat osin nykyistä rajallisemmat.

Kunnan toimintakatteen osalta uhkatekijänä on verotulojen ja valtionosuuksien väheneminen sekä ulkoisten tulojen epävarmuus. Palvelurakenteen osalta nykytila säilynee lähivuosina.

Koronaviruksen aiheuttama merkittävä ja pitkäkestoinen muutos maailmantalouteen ja valtiontalouteen vaikuttaa edelleen myös kuntien talouteen.

Ukrainan sodan alkaminen helmikuun 2022 lopussa on merkittävä riski. Sota vaikuttaa merkittävästi maailman ja Suomen talouteen kasvavan esimerkiksi inflaation muodossa.

3.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan väestön väheneminen on edellisten vuosien tapaan riski kunnalle sekä taloudellisesti että kunnan elinvoiman kannalta.

Juupajoen kunnan ohut organisaatio muodostaa oman riskitekijänsä. Pienessä kunnassa vastuualuejohtajien ja työntekijöiden tehtäväkokonaisuudet ovat hyvin laajoja ja kuntien alati lisääntyvät tehtävät ja vastuut kuormittavat työntekijöitä. Delegointimahdollisuuksia ei juuri ole, ja pienessä organisaatiossa jokainen työntekijä on kriittinen tekijä, minkä vuoksi onnistunut rekrytointi sekä henkilöstön pysyvyys ovat avaintekijöitä työssä jaksamisen ja onnistumisen kannalta.

3.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Juupajoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 9.11.2020 § 60 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetyn ohjeen kokouksessaan 7.12.2020.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee väärinkäytöksiä ja on siten paras menetelmä väärinkäytösten paljastamisessa. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä, kunnan ohjeita rikkovia tai lain vastaisia tekoja.

Talousarvion seuranta ja ennakointia toteutetaan jatkuvana prosessina. Vastuualueiden ja tulosalueiden vastuuhenkilöiden seuraavat säännöllisesti talousarvion ja käyttösuunnitelman toteutumista. Ennakoituihin poikkeamiin reagoidaan välittömästi ja toimintaa on arvioitu talousarvion edellyttämällä tavalla. Seurannassa tarkastelun kohteena ovat olleet määrärahojen lisäksi talousarvion edellyttämät toimenpiteet ja niiden toteutus sekä tavoitteiden toteutuminen ja tarkennukset.

Vuoden 2022 aikana sisäistä valvontaa on toteutettu tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajayhteisön tilintarkastustoiminnalla. Tulosalueet ovat raportoineet sitovien tavoitteiden ja määrärahojen toteutumista osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Osavuosiraportit on annettu kirjallisena kunnanhallitukselle. Osavuosikatsaukset on laadittu talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Kunnanjohtaja on nimennyt tositeaineistojen asiantarkastajat sekä varahenkilöt.

Esteellisyydet on tunnistettu kokouksissa ja päätöksenteossa sekä päätösten valmistelussa. Päätösten tiedoksianto on seurattu.

Työntekijöiden tehtäväkuvat on tarkastettu tehtäviä vastaaviksi. Uudet työntekijät on perehdytetty tietoturva- ja tietosuojaohjeistukseen. Lisäksi uudet työntekijät ovat suorittaneet tietosuojakoulutuksen.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskikartoitustyö aloitettiin loppuvuodesta 2020. Riskikartoituksen perusteella laaditaan ja hyväksytetään kunnanhallituksella tulosalueittain sisäisen valvonnan suunnitelmat. Riskienarvioinnin perusteella on päätettävä, miten riskeihin suhtaudutaan ja mitä toimenpiteitä ne edellyttävät. Mitä merkittävämpi riski on, sitä nopeammin ja tehokkaammin on hallintakeinot luotava ja otettava käyttöön. Riskiarviointien perusteella riskeille määritellään hallinnan menettelyt, toimeenpanon vastuut, sekä seuranta ja raportointimenettelyt.

Kunnan vakuutusmeklarin (Vakuutusmeklari Otava) toimesta vuosittain tarkistetaan kunnan vastuut ja vakuutusten kattavuus.

Kunnalla on merkittävät henkilöriskit, koska kattavaa sijaisjärjestelyä ei kyetä nykyhenkilöstöllä järjestämään. Myös teknisen päivityksen järjestämisessä on ongelmia johtuen henkilöstön vähäisyydestä.

Sisäisen valvonnan raportointi ja seuranta

Toimialat ja tytäryhtiöt laativat vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä sisäisen valvonnan suunnitelman seuraavalle talousarviovuodelle.

Sisäisen valvonnan toteuttamisesta toimialat raportoivat tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Suunnitelmat ja raportit laaditaan yhtenäisen mallin mukaisesti ja ne saatetaan tiedoksi kunnanhallituksella sekä edelleen tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion toteutumisen- ja toiminnallisten tavoitteiden seurantaraportit on annettu kunnanhallitukselle kolme kertaa tilivuoden aikana.

Sijoitustoimintaa ei kunnalla ole tilivuonna ollut. Kunnan likvidit varat ovat olleet kunnan pankkitileillä.

Käteiskassojen hoitamisesta on annettu ohjeet toimipisteisiin mm. kassojen tulojen kirjaaminen ja rahojen tilittäminen määräajoin kunnan tilinpitoon.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole todettu virheitä tai rikkomuksia.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilivuonna ei muutoksia.

Sopimustoiminta

Kunnan sopimukset hyväksytään ja allekirjoitetaan hallintosäännössä määriteltyjen toimivaltuuksien mukaan. Sopimusten hallinta on hajautettu vastuualueille.

3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Kokonaiskuvan saaminen tuloksen muodostumisesta ja toiminnan rahoituksesta puoltaa laskelmien ottamista toimintakertomukseen sen lisäksi, että mainitut laskelmat esitetään sentin tarkkuudella tasekirjan tilinpäätöslaskelmat osassa. Esitystaso toimintakertomuksessa on tuhansina euroina. Tilinpäätösvuoden lisäksi laskelmissa on edellisen tilikauden vastaavat tiedot. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot. Lähtökohtana on, että tunnusluvut on laskettavissa toimintakertomuksessa esitettävistä laskelmista.

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA		
Kunta ja vesihuoltolaitos ulkoinen	2022 1000 €	2021 1000 €
Toimintatuotot	1 530	1 327
Toimintakulut	-13 123	-12 615
Toimintakate	-11 593	-11 288
Verotulot	8 081	7 984
Valtionosuudet	4 759	4 619
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4	4
Muut rahoitustuotot	74	71
Korkokulut	-26	-22
Muut rahoituskulut	-13	-98
Vuosikate	1 285	1 268
Poistot ja arvonalentumiset	-628	-563
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	657	705
Poistoeron muutos	11	11
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	667	716

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,66	10,52
Vuosikate/Poistot,%	204,61	225,27
Vuosikate, €/asukas	726,68	712,40
Asukasmäärä 31.12	1768	1780

3.4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikauden.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoiset)		
1000 €	TP 2022	TP 2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 292	1 268
Satunnaiset erät		
Tulorahoitus	1 292	1 268
- Tulorahoituksen korjauserät	-29	-29
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-228	-404
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien vars.myyntitulot	29	30
Investoinnit	-199	-374
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 064	865
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	2	1
Antolainasaamisten lisäys	0	-2
Antolainasaamisten vähennys	2	3
Lainakannan muutokset	-826	-163
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-626	-1 063
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200	-100
Oman pääoman muutokset	0	-317
Muut maksuvalmiuden muutokset	143	431
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	84	6
Lyhytaikaisten saamisten muutos	136	-84
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-77	509
Rahoituksen rahavirta	-681	-48
Rahavarojen muutos	383	817
Rahavarat 31.12.	2 850	2 467
Rahavarat 1.1.	2 467	1 650
RAHAVAROJEN MUUTOS	383	817

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 253	2 197
Investointien tulorahoitus, %	566,67	313,86
Lainanhoitokate	1,55	6,96
Kassan riittävyys, pv	73,59	68,56
Asukasmäärä	1 768	1 780

3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Toimintakertomuksessa tasetiedot esitetään siten eriteltynä, että niistä voidaan laskea taseen tunnusluvut. Tasetarkastelu tehdään tuhannen euron tarkkuudella.

TASE	2022 1000 €	2021 1000 €		2022 1000 €	2021 1000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 484	11 620	OMA PÄÄOMA	10 244	9 579
			Peruspääoma	5 884	5 884
Aineettomat hyödykkeet			Arvonkorotusrahasasto	644	646
Aineettomat oikeudet	556	628	Edellisten kausien ylijäämä	3 049	2 333
Muut pitkävaikutteiset menot			Tilikauden ylijäämä/alijäämä	667	716
Aineelliset hyödykkeet	7 476	7 505	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	219	230
Maa- ja vesialueet	1 123	1 122	VARAUKSET		
Rakennukset	4 069	3 950	Poistoero	219	230
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 247	2 367			
Koneet ja kalusto	37	61	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	107	22
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	5	Valtion toimeksiannot		
			Lahjoitusrahastojen pääomat	86	3
Sijoitukset	3 452	3 487	Muut toimeksiantojen pääomat	21	19
Osakkeet ja osuudet	3 406	3 405			
Muut lainasaamiset	19	57	VIERAS PÄÄOMA	4 151	4 690
Muut saamiset	27	25	Pitkäaikainen	2 100	2 481
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 509	2 119
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	Lainat julkisyhteisöiltä	231	2
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0	Liittymismaksut	360	360
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 237	2 901	Lyhytaikainen	2 051	2 209
Saamiset			Joukkovelkakirjalainat	600	800
Lyhytaikaiset saamiset	388	434	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	110	110
Myyntisaamiset	272	202	Lainat julkisyhteisöiltä	16	3
Lainasaamiset			Ostovelat	327	251
Muut saamiset	48	11	Muut velat	57	56
Siirtosaamiset	68	221	Siirtovelat	941	989
Rahoitusarvopaperit	7	7	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 721	14 521
Osakkeet ja osuudet	7	7	TASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Rahat ja pankkisaamiset	2 842	2 460	Omavaraisuusaste, %	71,08	67,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 721	14 521	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	28,89	33,67
			Lainat ja vastuut, 31.12.	2 492	3 071
			Lainat ja vastuut, €/asukas	1 410	1 725
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 716	3 049
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 102	1 713
			Lainat, €/asukas	1 395	1 704
			Lainakanta 31.12., 1000 €	2 466	3 034
			Lainasaamiset 31.12., 1000 €	19	57
			Asukasmäärä	1 768	1 780

3.6 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä

Käsitteet kokonaistulo ja -meno kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT ULKOINEN	2022 1000 €		2022 1000 €
TULOT		MENOT	
Toiminta	14 447	Varsinainen toiminta	-13 264
Toimintatuotot	1 530	Toimintakulut	-13 196
Verotulot	8 081	Korkokulut	-26
Valtionosuudet	4 759	Muut rahoituskulut	-13
Korkotuotot	3	Satunnaiset kulut	0
Muut rahoitustuotot	74	Tulorahoituksen korjauserät	-29
Investoinnit	29	Investoinnit	-227
Rahoitusosuudet investointeihin	0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-227
Pysyvien vast.hyödykk. luov.tulot	29	Rahoitustoiminta	-826
Rahoitustoiminta	2	Antolainasaamisten lisäykset	0
Antolainasaamisten vähennykset	2	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-626
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-200
Kokonaistulot yhteensä	14 478	Kokonaismenot yhteensä	-14 317

3.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistely (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhtiöt	2	
Yhteensä	9	

3.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonta

Konsernin toimintaa ohjataan kunnanvaltuuston 25.9.2017 hyväksymällä konserniohjeella.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti konsernin tytäryhteisöt ovat kunnanhallitukselle talouden ja toiminnan raportit tilanteesta 30.4., 30.6 ja 30.9.

Kunnanjohtajan ja tytäryhteisöjen isännöitsijän kanssa käytiin toimintaan ja talouteen liittyvät konsernikeskustelut huhtikuussa 2022.

3.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Koskitalot Oy

Koskitalot Oy on Juupajoen kunnan omistama vuokrataloyhtiö. Yhtiön toimiala on omistaa ja hallita asumiskäyttöön tarkoitettuja kiinteistöjä ja huoneistoja, vuokrata asuntorakentamiseen tarkoitettuja alueita, rakennuttaa asuinrakennuksia ja antaa vuokralle asuinhuoneistoja.

Yhtiön toiminta vuonna 2022 oli tavanomaista. Asuntojen käyttöaste oli edelleen heikohko, asuntokannan määrää tulee tarkastella kriittisesti. Rivikaarten 10 asunnon purkamisen valmistui tammikuussa 2022. Purkamiseen saatiin ARA:lta avustusta 70%. Purkukustannukset, avustus ja tasearvon alaskirjaus aiheutti tilikaudelle 189 000 euron kulukirjauksen. Huoneistojen pintaremontteja tehty tasaisesti läpi vuoden.

Kiinteistö Oy Kirjakoski

Kiinteistö Oy Kirjakoski on Juupajoen kunnan omistama kiinteistöyhtiö. Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokrata tontteja sekä rakennuttaa, omistaa ja hallita rakennuksia ja vuokrata niistä huoneistoja liike- ja yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Yhtiön rakennus on valmistunut 1979.

Kiinteistön toiminta vuonna 2022 oli tavanomaista, kiinteistössä toimii kirjasto ja nuorisotila. Korjaukset kiinteistöön olivat pienimuotoisia vuosikorjauksia.

Kiinteistö Oy Kopsamon Linna

Kopsamon Linna on entinen kunnantalo, mikä on muutettu kiinteistöosakeyhtiöksi. Rakennus käsittää koulu- ja asuintiloja. Rakennus lämmitysmuoto on öljylämmitys, jonka kustannukset nousivat vuonna 2022 yli 60%. Lämmitysmuodon muutosta ja käyttövesiuudistusta on suunniteltu useamman vuoden, mutta korkeat kustannusarviot ovat estäneet suunnitelmien etenemisen.

Asuntohankintayhtiö Juupas Oy

Yhtiöllä ei ollut toimintaa kertomusvuonna.

3.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koskitalot Oy

Ei merkittäviä muutoksia kustannusrakenteessa.

Remonttitarvetta kiinteistöissä ja asunnoissa olisi edelleen enemmän kuin mitä yhtiön talous antaa myöden. Vuokria on korotettu viimeksi 1.1.2019, vuokriin odotettavissa indeksitarkistus 1.7.2023 alkaen.

Taloustilanne on kohtuullisen hyvä. Kustannuksia on pyritty karsimaan, energiakustannusten nousun vaikutus suurimmillaan vuonna 2023. Asuntokannan kriittistä tarkastelua on jatkettava ja vajaakäyttöisten kiinteistöjen purkusuunnitelmia harkittava edelleen.

Kiinteistö Oy Kirjakoski

Taloustilanne on ollut hyvä vuonna 2022.

Julkisivujen uudistamiseen pyydetty suunnitelma insinööritoimistolta, uudistus tehtäen osissa rahavarojen mukaan.

Kiinteistö Oy Kopsamon Linna

Taloustilanne heikko johtuen voimakkaasti kohonneista energiakustannuksista. Lämmitysjärjestelmien uudistaminen ja käyttövesiputkiston uusiminen suunnitelmissa edelleen.

Asuntohankintayhtiö Juupas Oy

Yhtiön taloustilanne on hyvä. Yhtiön toiminta on käytännössä jäissä.

3.7.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2022 1000 €	2021 1000 €
Toimintatuotot	8 562	8 785
Toimintakulut	-19 717	-19 299
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	2	12
Toimintakate	-11 154	-10 501
Verotulot	8 081	7 984
Valtionosuudet	4 759	4 619
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16	7
Muut rahoitustuotot	81	72
Korkokulut	-53	-64
Muut rahoituskulut	-43	-113
Vuosikate	1 687	2 003
Poistot ja arvonalentumiset	-1 178	-938
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 178	-938
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	509	1 066
*Tilinpäätössiirrot	-10	-33
Vähemmistöosuudet	54	3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	553	1 036

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,42	45,52
Vuosikate/Poistot,%	143,17	213,64
Vuosikate, €/asukas	954,22	1 125,53
Asukasmäärä 31.12	1 768	1 780

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2022 1000 €	2021 1000 €
Toiminnan rahavirta	1 602	1 934
Vuosikate	1 694	2 003
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-73	-26
Tilikauden verot	-19	-44
Investointien rahavirta	-674	-894
Investointimenot	-768	-927
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	94	31
<i>Toiminnan ja investointien rahavirta</i>	928	1 040
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>		
Antolainasaamisten lisäykset	19	19
Antolainasaamisten vähennykset	3	5
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	288	2 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-903	-1 493
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-212	-996
<i>Oman pääoman muutokset</i>	<i>-4</i>	<i>-366</i>
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toim.ant.varojen ja pääomien muutokset	83	6
Vaihto-omaisuuden muutos	-8	-3
Saamisten muutokset	15	-126
Korottomien velkojen muutokset	-104	588
<i>Rahoituksen rahavirta</i>	-823	133
Rahavarojen muutos	106	1 173
<i>Rahavarojen muutos</i>		
Rahavarat 31.12.,1000 €	3 831	3 740
Rahavarat 1.1.,1000 €	3 725	2 567
	106	1 173

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	2 462	1616
Investointien tulorahoitus, %	220,74	216,56
Lainanhoitokate	2,00	2,16
Kassan riittävyys	65,57	70,46

KONSERNITASE	2022 1000 €	2021 1000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 166	15 520
Aineettomat hyödykkeet	710	870
Aineettomat oikeudet	76	58
Muut pitkävaikutteiset menot	633	786
Ennakkomaksut	1	26
Aineelliset hyödykkeet	12 522	12 730
Maa- ja vesialueet	1 377	1 373
Rakennukset	7 834	8 070
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 408	2 553
Koneet ja kalusto	331	377
Muut aineelliset hyödykkeet	3	3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	569	355
Sijoitukset	1 934	1 919
Osakkuusyhtiöosuudet	1 528	1 460
Muut osakkeet ja osuudet	371	389
Muut lainasaamiset	3	30
Muuta saamiset	32	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	41	50
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 077	5 043
Vaihto-omaisuus	76	93
Saamiset	1 171	1 210
Pitkäaikaiset saamiset	14	7
Lyhytaikaiset saamiset	1 157	1 203
Rahoitusarvopaperit	79	63
Rahat ja pankkisaamiset	3 751	3 677
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 284	20 613

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	10 455	10 070
Peruspääoma	5 878	5 879
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	1	1
Arvonkorotusrahasto	646	647
Muut omat rahastot	4	4
Edellisten kausien ylijäämä	3 373	2 502
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	553	1 036
VÄHEMMISTÖOSUUDET	80	189
PAKOLLISET VARAUKSET	150	164
Muut pakolliset varaukset	150	164
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	161	87
VIERAS PÄÄOMA	9 438	10 103
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 553	5 900
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	365	372
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 025	1 229
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 495	2 602
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	20 284	20 613

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	51,97	49,80
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	44,05	47,20
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 926	3 538
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 221	1 988
Konsernin lainat, €/asukas	3 721	4 005
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	6 578	7 129
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	7 338	8 179
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 150	4 595
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	3	30
Kunnan asukasmäärä	1768	1780

3.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.8.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

3.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 656.863,18 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelmassa tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 10.571,23 euroa, jonka jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 667.434,41 euroa.

Kunnanhallitus esittää, että poistoero 10.571,23 euroa tuloutetaan, jonka jälkeen tilikauden ylijäämä 667.434,41 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

4 Talousarvion toteutuminen

4.1 Käyttötalouden toteutuminen

4.1.1 Hallintopalvelut

Vastualueen esimies: kunnanjohtaja Jyri Lammela

Hallintopalvelujen kokonaisuuteen kuuluvat kunnan demokratiapalvelut, keskitetyt tukipalvelut sekä kunnan elinvoiman kehittämistoiminnot.

4.1.1.1 Konsernihallinto

Tulosalueen esimies: kunnanjohtaja Jyri Lammela

Konsernihallinnon tulosalue sisältää kunnanvaltuuston, hallinnon, tarkastustoimen, hallintotoimen, elinkeinotoimen ja työllistämispalvelujen tulosyksiköt.

HALLINTOPALVELUT	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot %
Tuloarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	56 000	0	56 000	46 027,12	9 972,88	82,2
Toimintamenot	-1 045 620	0	-1 045 620	-975 914,16	-69 705,84	93,3
Toimintakate (netto)	-989 620	0	-989 620	-929 887,04	-59 732,96	94,0
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-20 540	0	-20 540	-20 539,04	-0,96	100,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 010 160	0	-1 010 160	-950 426,08	-59 733,92	94,1

Kunnanvaltuusto

Kuntalain mukaan valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Tässä ominaisuudessa se päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä kunnan toiminta-ajatuksen ja strategian pohjalta. Tulosalueen menot pitävät sisällään valtuuston kokouspalkkiot, koulutuskulut, ansionmenetykset ja matkakorvaukset, seminaarikulut sekä muut luottamushenkilöiden toimintaan liittyvät kulut. Luottamushenkilöiden kokouspalkkioihin ei ole tehty korotuksia.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 31.7.2021 asti olivat seuraavat: Keskusta 5 valtuutettua, SDP 5 valtuutettua, Kokoomus 4 valtuutettua, Perussuomalaiset 1 valtuutettu, Vihreät 1 valtuutettu ja Vasemmistoliitto 1 valtuutettu. Valtuutetuista naisia oli 8 ja miehiä 9. Nuorten (18–35-vuotiaiden) osuus valtuustossa oli 23,5 %.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 1.8.2021 alkaen ovat seuraavat: Kokoomus 4 valtuutettua, Keskusta 5 valtuutettua, SDP 4 valtuutettua, Perussuomalaiset 3 valtuutettua, Vihreät 1 valtuutettu ja Vasemmistoliitto 1 valtuutettu. Valtuutetuista on 9 naista ja 8 miestä. Nuorten (18–35-vuotiaiden) osuus valtuustossa on 18 %.

Hallinto

Hallinnon tulosalue pitää sisällään kunnanhallituksen, neuvottelu-/toimikunnat, yhteistoimintakorvaukset, kunnan suunnittelun ja kehittämisen sekä kaavoituksen.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Tulosalue sisältää mm. hallituksen sekä toimikuntien ja neuvottelukuntien jäsenten kokouspalkkiot, kunnanjohtajan, ja hallintopäällikön (50 %) palkkakulut sekä yleishallinnon avustusrahat. Tulosityksikköön sisältyvät myös pakollisia yhteistoiminnan määrärahoja kuten mm. kunnan verotuskustannukset verohallinnolle, oikeusaputoimen ja velkaneuvonnan kustannukset, löytöeläinkorvaukset sekä kuntaosuudet Kuntaliitolle, Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle ja Pirkanmaan liitolle. Lisäksi kunnan maksamat jäsenmaksut: SPR, Kokemäenjoen vesiensuojeluyhdistys, Tampereen Kesäyliopisto ja Juupajoen vanhustenkotiyhdistys.

Vuoden teko -palkinto myönnetään teosta, joka on antanut asukkaille mahdollisuuden osallistua, lisännyt viihtyisyyttä tai muulla tavalla vaikuttanut positiivisesti kuntalaisiin. Vuoden 2022 hyvä teko –palkinnon sai Juupajoen yrittäjien järjestämä Kaivinkoneiden lumenveiston SM-kisa, puuhamiehinään Tapio Niemelä ja Jussi Valkeajoki. Tapahtuma on tuonut kunnalle positiivista näkyvyyttä laajasti. Kunniamaininta myönnettiin päiväkodin Metsämuppelit- ryhmälle ansiokkaasta luontokasvatuksesta.

Kunnan päätöksenteon ja toiminnan avoimuutta on lisätty aktiivisella viestinnällä mm. sosiaalisen median kanavien kautta.

Vaalit

Aluevaalit järjestettiin sunnuntaina 23. tammikuuta 2022. Juupajoella äänestysaktiivisuus oli 51,5% kun koko maan äänestysprosentti 47,5 %.

Tarkastustoimi

Hallinnon ja talouden tarkastamista varten kunnassa on valtuuston nimeämä tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet valtuuston päättämällä tavalla ja onko sisäinen valvonta riittävää sekä tutkia tilinpäätöksen sisältämän tiedon oikeellisuus ja riittävyys.

Valtuusto päätti 17.12.2018 valita vuosien 2019–2022 tilintarkastusyhteisöksi JHTT –yhteisö BDO Auditor Ab:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT Minna Havia-Niemi. Lokakuussa 2022 tarkastuslautakunta päätti pyytää BDO Auditor Oy:ltä, KPMG Oy Ab:lta sekä Revisium Oy:ltä tilintarkastustarjouksen vuosien 2023–2026 tilintarkastuksesta. Tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti valtuusto päätti 12.12.2022, että se valitsee Juupajoen kunnan tilikausien 2023–2026 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös luottamushenkilöiden ja keskeisten viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitusten valvonta. Kunnan sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Hallintotoimi

Kunnan hallintotoimen tehtävänä on vastata kunnan keskushallinnon tehtävistä, tuottaa kunnan toimielimille ja kuntaorganisaatiolle keskitettyjä hallinto-, tietohallinto- ja toimistopalveluja sekä kuntalaisille ja muille tahoille yleisiä neuvonta- ja asiointipalveluja.

Toimistopalvelujen henkilöstöön kuuluvat taloussihteeri (ent. kirjanpitäjä), palkkakirjanpitäjä, toimistos sihteeri ja maaseutuasiames.

Kunnan keskitettyjen palvelujen ICT –kustannukset ja tietoliikenne yms. kustannukset sisältyvät hallintotoimeen.

Hallintotoimen kustannuksiin sisältyy myös työnantajan ja työntekijän välinen yhteistoiminta, työterveyshuolto ja henkilöstön tyky-toiminta. Kunnan työsuojelupäällikkönä toimii tekninen johtaja Pekka Maasilta. Kunnan yhteistoiminta- ja työsuojelutoimielin on yhdistetty vuoden 2014 alusta.

Yhteistyötoimikunnan kokoonpano:

- kunnanhallituksen edustajat:
hallituksen puheenjohtaja Pekka Rae ja
kunnanhallituksen jäsen Lauri Sähä
- työsuojeluvaltuutettu
- JHL:n edustaja
- Jytyn edustaja

- Jukon edustaja
- kunnanjohtaja
- työsuojelupäällikkö

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimen tehtävänä on turvata ja kehittää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä paikkakunnalla sekä lisätä kunnan elinvoimaa. Toiminnalla ylläpidetään ja kehitetään paikkakunnan yritysten kilpailukykyä sekä edesautetaan uuden yritystoiminnan syntymistä. Käytännön tehtävinä on mm. antaa konkreettista yrittäjäneuvontapalvelua, edistää yritys yhteistyötä, välittää alueen yrityksille tarkoituksenmukaista asiantuntijapalvelua sekä toteuttaa elinkeinoelämää kehittäviä hankkeita.

Elinkeinotoimen tulosityksikköön sisältyy mm. elinkeinotoimi ja hanketoiminta, joukko- ja palveluliikenne sekä maataloushallinto.

Maataloushallinnon osalta Juupajoki on kuulunut yhteistoiminta-alueeseen, jossa isäntäkuntana on Orivesi, muut yt-alueen kunnat ovat Tampere, Pälkäne ja Kangasala. Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kunnat kävivät keväällä 2022 Oriveden johdolla neuvotteluja Lempäälän kunnan kanssa Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kuntien liittymisestä 1.1.2023 alkaen Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Oriveden kaupunginvaltuusto päätti 20.6.2022 § 29 irtisanoa 22.12.2010 allekirjoitetun yhteistoimintasopimuksen maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä päättyään 31.12.2022.

Kunnalla on kaksi asiointiliikennereittiä: Petääjärvi-Kopsamo-Korkeakoski-Kopsamo-Petääjärvi – reitti ja Lyly-Pirttikangas-Korkeakoski-Pirttikangas-Lyly- reitti, joita on ajettu kerran viikossa tiistaisin. Molemmilla reiteillä on ollut matkustajia 3–5 hlöä. Asiointiliikennettä järjestetään myös koulujen kesäloman aikana.

Tulosalueen määrärahoihin oli lisäksi varattu kunnan osuus yhteisistä seudullisista elinkeinohankkeista (mm. Matkalla Suomen Sydämessä), kuntaosuus Leader Poko ry:lle (5 eur/as), joululahjamessejen toteuttaminen ja osuus Oriveden seudun matkailulehdestä.

Toimintakertomusvuonna on jatkettu suosittuja yrittäjien aamu-/iltakahvihetkiä vapaamuotoisina ja kaikille avoimina keskustelutilaisuuksina. Tilaisuuksissa on yleensä asia-alustus sekä ajankohtaiset kuulumiset yrittäjäjärjestön ja kunnan taholta. Seudun yrittäjäjuhla pidettiin Oriveden Suojalla, jossa palkittiin Juupajoen vuoden yrittäjäksi valittu Secja Oy Arto Järvinen.

Työllisyyspalvelut

Tulosityksikön tehtävänä on työllisyystoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen Mänttä-Vilppulan, kunnan eri yksiköiden, työvoimaviranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi tulosalueelle on varattu määräraha koululaisten kesätyöllistämistä varten. Kunnille on asetettu työllisyshoitoon liittyen useita velvoitteita, joita ovat mm. laki kuntouttavasta työtoiminnasta, laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta, työmarkkinatuen rahoitusvastuu sekä työttömien terveyden edistäminen.

Juupajoen kuntalaiset, joiden työttömyys on pitkittynyt tai uhkaa pitkittyä, ovat työllisyyspalvelujen keskeinen asiakaskohderyhmä. Tavoitteena on kuntalaisten työllistyminen ja/tai työelämävalmiuksien edistäminen koulutuksen tai työllistymistä edistävän palvelun avulla. Työllisyyspalvelut tarjoaa apua myös yrityksille pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen liittyvissä asioissa. Työn painopiste on erityisesti asiakkaisissa, jotka ovat saaneet työttömyyden perusteella työmarkkinatukea yli 300 päivää sekä nuoret, jotka ovat olleet yhtäjaksoisesti työttömänä yli 12 kuukautta tai 6 kuukautta (alle 25-vuotiaat). Kohderyhmään kuuluu myös velvoitetyöllistettävät sekä koululaiset, joille tarjotaan kesätyöpaikkoja.

Sopimus työllisyyspalveluiden hoidosta Mänttä-Vilppulan kaupungin toimesta on ollut voimassa vuoden 2018 alusta lähtien. Juupajoen kunta on Mänttä-Vilppulan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakas ja osa palveluntuotantoa. Kunnat perustivat yhteisen ohjausryhmän tarkastelemaan sopimussisältöä ja valvomaan sopimuksessa kuvatun palvelun toteuttamista vuosittain. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kolme kertaa kalenterivuodessa. Ohjausryhmään kuuluvat Juupajoen kunnalta kunnanjohtaja ja hyvinvointijohtaja ja Mänttä-

Vilppulan kaupungilta henkilöstöpäällikkö, sosiaalityöntekijä, palveluohjaaja ja palveluvastaava. Ohjausryhmän kokousmuistiot annetaan kaupungin- ja kunnanhallituksille tiedoksi.

Juupajoen kunnanhallitus päätti (4.11.2019 § 111 ja 10.2.2020 § 15), että Juupajoen kunta on muiden Pirkanmaan kuntien tavoin työllisyyden kuntakokeilussa. Kokeiluihin ohjataan ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta. Kokeilun ulkopuolelle jää siis ainoastaan ansioturvalla olevat yli 30-vuotiaat työttömät työnhakijat. Koronasta johtuen kuntakokeilun alkaminen siirtyi ja alkoi vasta 1.3.2021 ja se kestää 30.6.2023 asti.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

v.2019	62 276 €
v.2020	53 830 €
v.2021	62 634 €
v. 2022	67 237€

	1/2020	1/2021	1/2022
Avoimet työpaikat	10	25	26
Työttömien määrä työvoimasta	8,1 %	7,6 %	8,3 %
Pitkäaikaistyöttömät	11	9	11
Yli 50-vuotiaat	25	26	27
Alle 25-vuotiaat	7	5	alle 5
Miehet	33	30	37
Naiset	32	28	26
Osatyökykyiset	10	9	9

Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitetaso 2022	Seuranta	Toteutuma
Kunnan verkkosivujen uudistus	Verkkosivujen uudistaminen -projektin läpivienti vuoden 2022 aikana.	Toteutuu / ei toteutunut	Verkkosivujen uudistus kilpailutettiin syksyn 2022 aikana.
Työllisyyden ylläpitäminen	Työttömyysaste pitäminen 9/2021 (6,1%) tasolla tai parantaminen.	Pirkanmaan työllisyyskatsaus.	Joulukuun 2022 työttömyysaste oli 7,2%.
Kaikki kunnan 16-18-vuotiaat nuoret saavat kesätyöjakson	Kaikille halukkaille nuorille (16 - 18) tarjotaan 2 viikon työjakso kunnan tai sote-kumppanin työpisteissä	Kesätyöpaikan saaneiden määrä	Kesätyö hakemuksia tuli 23 ja kesätöihin otettiin 19 nuorta
Kaikki kunnan 16-18-vuotiaat nuoret saavat kesätyöjakson	Rekrytointiprosessia kehitetään sujuvaksi ja tasapuoliseksi	Tyytyväisyyskysely kesätyöntekijöille	Tyytyväisyyskysely toteutetaan syyskuun aikana

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Valtuuston kokoukset	3	7	6
käsiteltyjä asioita	27	55	34
Hallituksen kokoukset	11	15	14
käsiteltyjä asioita	128	219	168
Tarkastuslautakunnan kokoukset	3	3	5
Keskusvaalilautakunnan kokoukset	0	10	4
Tilojen lukumäärä	78	78	77
Hallinnon henkilökunta 31.12.	6	6	6

4.1.2 Hyvinvointipalvelut

Vastualueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

HYVINVOINTIPALVELUT	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot. %
Talousarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	588 120	0	588 120	743 482,08	-155 362,08	126,4
Toimintamenot	-11 110 570	0	-11 110 570	-11 364 603,87	254 033,87	102,3
Toimintakate (netto)	-10 522 450	0	-10 522 450	-10 621 121,79	98 671,79	100,9
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-19 500	0	-19 500	-21 324,95	1 824,95	109,4
Tehtävän kokonaiskustannukset	-10 541 950	0	-10 541 950	-10 642 446,74	100 496,74	101,0

Hyvinvointipalveluihin sisältyvät kunnan koulutuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, muut sivistyspalvelut sekä sosiaali- ja terveystoimi.

Kuntalain mukaan kunnan tulee pyrkiä edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestävää kehitystä. Kuntien on otettava terveysnäkökohdat huomioon toiminnassaan ja päätöksissään. Terveyden edistäminen on osa kansanterveystyötä ja sen merkitystä painotetaan terveydenhuoltolaissa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avulla pyritään kaventamaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpidetään ja parannetaan hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä, vahvistetaan mielenterveyttä sekä ehkäistään sairauksia, tapaturmia, syrjäytymistä ja osattomuutta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kohdistuu niin yksilöön, väestöön, yhteisöön kuin elinympäristöönkin. Se on laaja-alaista kaikkia hallinnonaloja velvoittavaa terveyteen ja hyvinvointiin sekä niiden taustatekijöihin vaikuttamista sekä suunnitelmallista voimavarojen kohdentamista.

Kunnan kaikki hyvinvointipalvelut on koottu saman vastualueen alaisuuteen, jota johtaa hyvinvointijohtaja.

4.1.2.1 Hyvinvointitoimi

Tulosalueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

HYVINVOINTITOIMI	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot. %
Tuloarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	55,93	-55,93	-100,0
Toimintamenot	-104 760	0	-104 760	-110 429,81	5 669,81	105,4
Toimintakate (netto)	-104 760	0	-104 760	-110 373,88	5 613,88	105,4
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tehtävän kokonaiskustannukset	-104 760	0	-104 760	-110 373,88	5 613,88	105,4

Hyvinvointitoimi sisältää hyvinvointipalveluiden hallinnon. Hallinnon tehtävänä on tuottaa hyvinvointipalveluiden tarvitsemat toimistotehtävät. Hallinnon menoihin kuuluvat myös muita yleisiä hallintomenoja. Hallinnon talousarvioon on sisällytetty lisäksi toisen asteen koulutukseen liittyvät eläkevakuutusmaksut sekä sivistystoimen osuus varhaiseläkemaksuista, asiakashallintaohjelmien ylläpitokustannukset ja toisen asteen koulutuksen opiskelijahuoltolain mukaisten palveluiden kustannukset.

4.1.2.2 Sosiaali- ja terveystoimet

Tulosalueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot %
Tuloarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	88 410	0	88 410	155 451,29	-67 041,29	175,8
Toimintamenot	-7 394 050	0	-7 394 050	-7 327 314,32	-66 735,68	99,1
Toimintakate (netto)	-7 305 640	0	-7 305 640	-7 171 863,03	-133 776,97	98,2
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 305 640	0	-7 305 640	-7 171 863,03	-133 776,97	98,2

Merkittävimmät poikkeamat toiminnassa / taloudessa

Vuosi 2022 oli viimeinen, jolloin kunnat olivat vastuussa sosiaali- ja terveystoimien järjestämisestä. Tiedonsiirrot hyvinvointialueelle jatkuivat koko vuoden. Korona aiheutti runsaasti henkilöstön poissaoloja. Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin lakkauttaminen toi kunnille alijäämän kattamiseen liittyen lisäkustannuksia. Juupajoen osalta alijäämän osuus oli n. 46.000 €.

Sosiaali- ja terveystoimen tavoitteena on tukea ja ylläpitää yksilöiden ja perheiden hyvinvointia ja itsenäistä toimintakykyä. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalue käsittää sosiaali- ja terveystoimien hallinnon, yhteistoiminta-alueen kautta järjestetyt sosiaali- ja terveystoimet sekä sote-kiinteistöt. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluvat eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Vuoden 2018 aikana Juupajoen sosiaali- ja terveystoimen organisoitiin osaksi Mäntävuoren Terveys Oy:n ja Mänttä-Vilppulan kaupungin organisaatiota. Järjestämisvastuu Juupajoen kunnan sosiaali- ja terveystoimien osalta on Mänttä-Vilppulan kaupungilla. Mänttä-Vilppula hoitaa vastuukuntana yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimen viranomaistehtävät. Palvelujen tuotannosta vastaavat käytännössä Mänttä-Vilppulan sekä Pihlajalinna Terveys Oy:n yhteisyritys Mäntävuoren Terveys Oy, Pihlajalinna Terveys Oy sekä muut palveluntuottajat. Mänttä-Vilppulan sopimus on tehty 15 vuodeksi eli vuoteen 2031 saakka.

Yhteistoiminta-alueelle toimii yhteinen toimielin, peruspalvelulautakunta, joka on 7 jäseninen (4 Mänttä-Vilppula + 3 Juupajoki). Lautakunta kuuluu Mänttä-Vilppulan hallinto-organisaatioon. Lisäksi palveluntuottajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti kunnassa toimii kunnan ja palveluntuottajan yhteinen ohjausryhmä. Ohjausryhmän tehtävänä on sopimuksen toteutumisen ohjaus ja valvonta.

Hallinnon järjestämisessä noudatetaan vastuukuntana toimivan Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuuston hyväksymää hallintosääntöä ja sen nojalla annettuja muita määräyksiä ja ohjeita. Yhteistoiminta-alueella perittävistä asiakasmaksuista päättää yhteinen peruspalvelulautakunta.

Merkittävimmät muutokset palvelutuotannossa ja palveluiden organisoinnissa v. 2022

Koronaepidemia vaikutti edelleen vuonna 2022 sote-palvelujen palvelutuotantoon. Henkilökunnan poissaolot olivat runsaita. Korona aiheutti lisäkustannuksia mm. testauksesta ja suojainvarustehankinnoista johtuen. Koronakustannuksiin saatiin valtionavustusta mikä kattoi osittain koronasta aiheutuneet kustannukset.

Sote-palvelujen sisältöjä ja toiminnallisuutta kehitettiin PirSOTE-hankkeeseen osallistumalla yhteistyössä muiden Pirkanmaan kuntien kanssa. PirSote-hanke on jakaantunut viiteen hankesalkkuun: Perusterveydenhuollon avovastaanotto toiminnan toiminnallinen muutos, Sosiaalihuollon toiminnallinen muutos, Lapsi- ja

perhepalveluiden toiminnallinen muutos, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnallinen muutos ja Sote-perustason palveluiden digitalisaatio.

Strateginen kytkös	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen	Otetaan asiakkaat mukaan tasavertaisiksi toimijoiksi	Asiakasfoorumien ja -neuvostojen kokoontumiskerrat. Tehtyjen suuntimien lukumäärä	Määrä kasvaa Määrä kasvaa	Toiminta käynnistynyt
Asiakastyytyvyyden kohentaminen	Asiakkaat pitävät palvelua hyödyllisenä ja kohtelua sekä toimintaa hyvänä	Tehdyt kantelut ja muistutukset. Potilas- ja asiakastyytyväisyysmittausten tulokset, NPS-luku	Määrä vähenee NPS-luku yli 70	Sosiaalityöhön liittyvien kantelujen ja muistutusten määrä lisääntynyt; muutoin vähentynyt alkuvuonna. Toteutunut lukuun ottamatta suun terveydenhuoltoa
Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Digitalisaation suomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Elintapaohjauksen digitaalinen palvelutarjotin otetaan käyttöön. Palvelun sisältöjä laajennetaan ja lisätään. Terveyssovelluksen latausten ja etävastaanottojen määrä	Sisältöjen laajeneminen ja lisääntyminen. Määrä kasvaa	Elintapaohjauksen digitaaliseen palvelutarjottimeen liittyvä projekti valmistui. Terveyssovelluksen ja etävastaanottojen käyttöä edistettiin aktiivisesti.

Sosiaalipalvelut

Strateginen kytkös	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Lähipalveluiden turvaaminen	Varhaisen tuen aktiivinen lisääminen sosiaalipalveluissa	Perhekeskusmallin mukainen toiminta käynnissä. Lastensuojelun asiakkaiden määrä Varhaisen perhetyön piirissä olevien lasten määrä	Toiminta on käynnissä ja toimintaa kehitetään. Asiakkaiden määrä vähenee Määrä säilyy ennallaan tai kasvaa	Toteutunut Ei ole toteutunut Asiakasmäärät eivät tiedossa
Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Moniammatillisen työn kehittäminen.	Moniammatillisesti tehtyjen asiakassuunnitelmien määrä	Määrä kasvaa	Moniammatillisten asiakassuunnitelmien määrä ei ole tiedossa

Vanhus- ja vammaispalvelut

Strateginen kytkös	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asuin ympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen	Osallistuminen ikäihmisten asuntojen kehittämishankkeeseen ja kotona asumisen tukeminen -hankkeeseen	Kotona asuvat 75 – vuotta täyttäneet.	Kotona asuvien 75 – vuotta täyttäneiden %-osuus kasvaa	Molempiin hankkeisiin on osallistuttu.
Lähipalveluiden turvaaminen	Parannetaan ikäihmisten ja vammaisten toimintakykyä	Kotikuntoutukseen osallistuneet	Määrä kasvaa	Määrä ei tiedossa
		Vammaisten kuntouttavan toiminnan asiakkaat	Määrä kasvaa	Ryhmäkuntoutukseen osallistuneiden määrä lisääntynyt.
		Kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaat	Määrä kasvaa	Toteutunut

Keskeiset suoritteet Juupajoki	2020	2021	2022
Vastaanottopalvelut			
- lääkärikäynnit	1082	1107	1217
- hoitajakäynnit	936	858	831
Kuntouttava päivätoiminta			
- käynnit, osapäivä	276	273	344
Suun terveydenhuolto			
- hammaslääkärikäynnit yht.	1124	1111	679
- suuhygienisti / hammashoitajakäynnit yht.	427	407	437
Ikäihmisten asumispalvelut			
- kuntouttavat hoitopäivät yhteensä	-	-	-
- tehta / omat hoitopäivät yht.	7516	7487	7372
Yksityiset palvelukodit			
- hoitopäivät yht.	1464	1460	1026
Kotihoito			
- käynnit yht.	32 044	33 553	29154
- asiakkaat / kk	52	51	45

Eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintähuollon kautta toteutetaan peruseläinlääkäripalvelut päiväaikaan ja päivystysaikaan ympäri vuorokauden. Eläinlääkintähuoltoon kuuluvat myös tuotantotilojen kanssa tehtävät terveydenhuoltosopimukset ja eläinsuojelulain mukaiset tarkastukset.

Ympäristöterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa ja elinympäristön, elintarvikkeiden ja veden terveellisuuden ylläpitämistä. Ympäristöterveydenhuollosta säädetään terveydensuojelulaisissa, elintarvikelaissa, tupakkalaisissa, kuluttajaturvallisuuslaissa ja eläinlääkintähuoltolaissa.

Ympäristöterveydenhuollon toimialueena on Tampere, Orivesi, Juupajoki, Kangasala, Pälkäne, Valkeakoski, Akaa ja Urjala. Juupajoen kunnan osuus yhteistoiminta-alueen kustannuksista vuonna 2022 oli 70.606 €. Juupajoki,

kuten muut yhteistoiminta-alueen jäsenkunnat saivat maksupalautusta loppuvuodesta. Vuodelle 2022 arvioitu maksuosuus osoittautui liian suureksi. Juupajoki sai palautusta n. 8.000 €.

Alkuvuodesta 2020 alkanut Covid-19 pandemia ja poikkeusolot vaikuttivat edelleen 2022 ennalta laaditun valvontasuunnitelman toteutumiseen. Pandemiatilanteessa hyvän hygienian ja sen valvonnan merkitys sekä ohjauksen ja neuvonnan tarve on kasvanut. Tarkastusten rinnalle on lisätty toimialakohtaista ohjausta ja ohjeistusta. Samalla on pyritty löytämään vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa valvontaa, esim. asiakirjavalvonnalla ja multimediakeinoin. Elintarvike- ja tupakkavalvonnan tarkastusten toteuma oli Juupajoella v. 2022 seuraava: elintarvikelain mukaisia valvontakohteiden tarkastuksia oli 30 kpl ja tupakkalain mukaisia valvontakohteiden tarkastuksia 5 kpl.

4.1.2.3 Koulutuspalvelut

Tulosalueen esimies: perusopetuksen rehtori Lea Nurminen

KOULUTUSPALVELUT	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot %
Tuloarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	380 810	0,00	380 810	422 498,63	-41 688,63	110,9
Toimintamenot	-2 490 290	0,00	-2 490 290	-2 707 380,34	217 090,34	108,7
Toimintakate (netto)	-2 109 480	0,00	-2 109 480	-2 284 881,71	175 401,71	108,3
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-17 790	0,00	-17 790	-17 789,63	-0,37	100,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 127 270	0,00	-2 127 270	-2 302 671,34	175 401,34	108,2

Perusopetus käsittää vuosiluokat 1–9. Perusopetuksella on sekä opetus- että kasvatustehtävä. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat ja muut oppimateriaalit sekä työvälineet ja -aineet ovat maksuttomia. Oppilaalla on oikeus saada jokaisena koulun työpäivänä maksuton, täysipainoinen ateria sekä tietyin edellytyksin maksuton koulukuljetus. Oppilaalla on myös oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilashuolto. Vammaisella tai muulla erityistä tukea tarvitsevalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät apuvälineet ja muun muassa tulkitsemis- ja avustajapalveluita ja apuvälineitä.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään Kirkonkylän koululla.

Oppilaan oppimista tuetaan kolmiportaisen tuen mukaisesti. Laskentapäivänä 20.9.2022 tehostetussa tuessa oli 28 peruskoulun oppilasta ja erityisessä tuessa 14 oppilasta.

Suurimmat muutokset v.2022

Vuoden 2022 aikana koronarajoitukset purettiin, mutta vuoden aikana, varsinkin syyslukukauden aikana sekä henkilökunnan että oppilaiden sairauspoissaolojen määrä oli suuri. Sijaiskulut olivat poikkeuksellisen suuret syksyllä 2022.

Juupajoen perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi syksyllä 2022 Orivedeltä siirtyneiden oppilaiden myötä 21 oppilaalla. Hirsilän suunnasta tulevien oppilaiden myötä kouluun palkattiin yksi luokanopettaja ja koulukuljetuksessa olevien oppilaiden määrä lisääntyi. Orivesiläiset maksavat koulukuljetuksesta omavastuusuuden.

Juupajoen päihdevalistusmalli jatkui tuoden moninäkökulmaista päihdevalistusta niin kouluikäisille kuin muillekin kuntalaisille. Syksyllä Koulukeskuksen 5.–9. luokkien oppilaat osallistuivat NNKY:n toteuttamaan Camera Obscura-toimintaan.

Hankkeet, joihin saatu erityisvaltionavustusta:

- Erityisavustus oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin vuosille 2021-2022 (yhteishanke Mänttä-Vilppulan kanssa)
27.900 €, 70% kokonaismenoista (Juupajoen omavastuu määräytyy oppilasmäärän suhteen perusteella)
- Erityisavustus oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa vuosille 2021-2022 (yhteishanke Mänttä-Vilppulan, Ruoveden ja Kuhmoisten kanssa), jatkuu kevätlukukauden 2023 loppuun 155.000 €, 80% kokonaismenoista (Juupajoen omavastuu määräytyy oppilasmäärän suhteen perusteella)
- Erityisavustus esi- ja perusopetukseen koronaviruksen aiheuttaminen poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024
34.000 euroa, 95 % kokonaismenoista

Henkilöstö 31.12.2022

Kirkonkylän koulu: 2 luokanopettajaa, 3 osa-aikaista koulunkäynnin ohjaajaa. Lisäksi koululla käy laaja-alainen erityisopettaja.

Koulukeskus: 5 luokanopettajaa, 4 lehtoria, 5 päätoimista tuntiopettajaa, 1 sivutoiminen tuntiopettaja, 5 osa-aikaista kouluavustajaa, 1 rehtori, 1 laaja-alainen erityisopettaja, 1 erityisluokanopettaja, 1 osa-aikainen vahtimestari-kiinteistöhoitaja, 1 kiinteistöhuollon avustava työntekijä.

Ruokapalvelut: 1 ruokapalveluesihenkilö, 4 kokkia, joista 2 osa-aikaista

Molempien koulujen siivouspalvelut hankitaan ostopalveluna.

Oppilasmäärät laskentapäivänä 20.9.2022:

Kirkonkylän koulu: 40 oppilasta ja 15 esikoululaista
 Koulukeskus 3–6: 97 oppilasta
 Koulukeskus 7–9: 59 oppilasta
 Yhteensä: 196 oppilasta ja 15 esikoululaista

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Seuranta	Toteutuma
Laadukas perusopetus	Kaikki oppilaat saavat peruskoulun päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan	päättötodistuksen saaneet /ikäluokka jatko-opiskelupaikan saaneet/ikäluokka	Tavoite ei täysin toteutunut. Kaikki hakeneet saivat opiskelupaikan.
Tasapainoinen talous	Kustannukset pysyvät nykyisellä tasolla. Oppilaskohtainen kustannus pysyy lähellä verrokkikuntien keskimääristä oppilashintaa	€/oppilas nettokustannukset	Kustannukset laskivat verrattuna edelliseen vuoteen oppilasmäärän kasvaessa.
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen osana perusopetusta Oppilas voi hyvin ja on tyytyväinen elämäänsä	Terveellisten elämäntapojen juurruttaminen -ravitseminen ja ruokakasvatus -liikunta -lepo -mielen hyvinvointi	Säännölliset palaverit ruokapalveluhenkilöstön kanssa lkm Tyytyväisyyskyselyt kouluruokailusta Ruokakasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa Move-mittausten tulosten seuranta Tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyvät tapahtumat, koulutukset lkm Tiivis yhteistyö kouluterveyden-huollon kanssa	Nämä tavoitteet toteutuneet osittain
Opetuksen kehittäminen	Oikeus oppia-hankkeen tavoitteet oppilaan tukemisen kehittämisestä	Toteutunut/ei toteutunut	Koulutukset toteutuneet Ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti Lukuvuosi 2022-2023 aloitettu hankekuntien yhteisellä koulutuspäivällä.
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön koulutustarpeiden kartoitus ja koulutussuunnitelman toteutuminen	Toteutuneiden koulutuspäivien seuranta	Toteutunut

	Työkykyä ja työhyvinvointia edistävät ja ylläpitävät toimenpiteet Työterveysportaalin käyttö	Toteutunut/ei toteutunut Sairauspoissaolojen seuranta	Toteutunut Tapahtuu Populuksen kautta
--	---	--	--

Oppilaskohtaiset kustannukset:

	Oppilasmäärä	Netto-kustannukset €	Oppilaskohtainen kustannus €
TP 2010	219	1.896.180	8.658
TP 2011	212	1.884.500	8.889
TP 2012	212	1.986.340	9.369
TP 2013	205	2.016.070	9.834
TP 2014	199	1.961.800	9.858
TP 2015	208	2.061.070	9.909
TP 2016	214	2.114.438	9.880
TP 2017	197	1.975.989	10.030
TP 2018	197	1.993.718	10.120
TP 2019	191	2.057.500	10.772
TP 2020	178	2.057.486	11.558
TP 2021	171	2.134.444	12.482
TP2022	196	2.302.671	11.748

Oppilasennusteet 2022–2029

Juupajoen peruskoulun oppilasmäärät 2022 - 2029										
	1. LK	2. LK	3. LK	4. LK	5. LK	6. LK	7. LK	8. LK	9. LK	YHT.
2022-2023	20	21	20	32	20	25	22	25	13	198
2023-2024	16	20	21	20	32	20	25	22	25	201
2024-2025	12	16	20	21	20	32	20	25	22	188
2025-2026	12	12	16	20	21	20	32	20	25	178
2026-2027	9	12	12	16	20	21	20	32	20	162
2027-2028	9	9	12	12	16	20	21	20	32	151
2028-2029	13	9	9	12	12	16	20	21	20	132

4.1.2.4 Varhaiskasvatuspalvelut

Tulosalueen esimies: päiväkodin johtaja Merja Yläjärvi

VARHAISKASVATUSPALVELUT	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot %
Tuloarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	37 000	0	37 000	82 804,68	-45 804,68	223,8
Toimintamenot	-726 700	0	-726 700	-834 740,85	108 040,85	114,9
Toimintakate (netto)	-689 700	0	-689 700	-751 936,17	62 236,17	109,0
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tehtävän kokonaiskustannukset	-689 700	0	-689 700	-751 936,17	62 236,17	109,0

Kunnan järjestämiä varhaiskasvatuspalveluita toteutetaan valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman sekä Juupajoen kunnan varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Lainsäädäntö ohjaa varhaiskasvatuspalveluiden toteutumista: Varhaiskasvatuslaki (540/2018), Asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018) sekä Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (2002).

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää päiväkotihoidon, esiopetuksen, avoimen varhaiskasvatustoiminnan ja lakisääteisen lastenhoidontuen.

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus saada varhaiskasvatusta. Huoltajat päättävät lapsensa osallistumisesta varhaiskasvatukseen.

Esiopetus on maksutonta opetusta, jota lapset saavat oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Juupajoella esiopetus järjestetään Kirkonkylän koululla joustavana esi- ja alkuopetuksena yhteistyössä 1-2 luokkien kanssa.

Avoin päiväkotitoiminta on tarkoitettu kotona hoidettaville alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmille tai isovanhemmille yhteisen olemisen, tutustumisen, leikkiseurun ja vertaistuen paikaksi. Avoin päiväkotitoiminta on maksuton, eikä siellä käyminen vaikuta kotihoidon tukeen. Avoimessa päiväkodissa vanhemmat hoitavat itse omia lapsiaan ollen heistä vastuussa. Avoimessa päiväkodissa tarjotaan kävijöille joko lounas tai välipala.

Merkittävimmät muutokset v. 2022

Vuonna 2022 vallinneesta pandemiatilanteesta johtuneet henkilöstön poissaolot vaikuttivat merkittävästi sijaiskustannuksien kasvuun. Lisäksi Varhaiskasvatuslain (2018) muutos henkilöstömitoituksen tilapäisestä poikkeamisesta, mikä astui voimaan 1.8.2021, vaikutti sijaiskustannuksien merkittävään kasvuun. Vuosiloman sijaan budjetoitu summa tuplaantui johtuen yllä mainituista syistä sekä tuen tarpeisten lasten hoidon järjestämisestä.

Kalustorahoihin budjetoitu summa ylittyy lähes seitsenkertaisesti. Tämä johtuu siitä, että inhimillisen erheen vuoksi suunniteltu summa ei ollut kirjautunut vuoden 2022 talousarvioon.

Päivähoitomaksuista on saatu budjetoitua summaa merkittävästi enemmän tuloja, sillä olemme saaneet tuloja ulkopaikkakuntalaisten lasten päivähoitopaikoista. Lisäksi päivähoitotuloja lisäsi tilapäisen hoidon lisääntyneet kysyntä.

Varhaiskasvatukseen saatiin valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022-2023. Hankkeen myötä pystyttiin perustamaan metsäpienryhmä, jossa

lapsiryhmä toimii vähintään puolet päivästä ulkona mm. Juupajoen rotkon esteettömän laavun ympäristössä. Näin ollen päiväkotitoiminta muuttui elokuussa 2022 kolmiryhmäiseksi.

Varhaiskasvatus oli myös mukana perusopetuksen kanssa yhteisessä hankkeessa nimeltä Kokonaisvaltaista ruokakasvatusta varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen (= Kokoava-hanke). Tämän hankkeen myötä kehitettiin ruokakasvatusta lukuvuoden 2021-2022 aikana.

Avoin päiväkotitoiminta Kettula täytti pyöreitä vuosia syksyllä 2022. Kettulan perustamisesta tuli kuluneeksi yhteensä 10 vuotta. Tätä juhlistettiin Kettulan kävijöiden kesken Siinan Taikaradio –konsertilla ja kakkukahveilla. Juhlailaisuudessa lanseerattiin entiselle ryhmäkselle, perheiden kohtaamispaikalle uusi nimi Perhetupa Metsätähti, jossa kokoontuu avoin päiväkotitoiminta, MLL:n perhekahvila ja Oriveden seurakunnan lapsiparkki. Lisäksi samassa rakennuksessa on SPR:n kirjutoritoiminta.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Seuranta	Toteutuma
Avoimen varhaiskasvatuksen ylläpitäminen	<p>Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan saadaan mukaan uusia perheitä</p> <p>Avoimessa päiväkodissa mukana varhainen perhetyöntekijä tai terveydenhoitaja ja seurakunnan työntekijä</p>	<p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Kävijämäärä ja toimintakerrat avoimessa päiväkodissa lkm</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p>	<p>Uusia perheitä on tullut mukaan Kettulan toimintaan</p> <p>Yhteensä 21 krt, keskimäärin 5 lasta ja 3 aikuista yhdellä kerralla</p> <p>Toteutunut</p>
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisen toimintakulttuurin vahvistaminen	<p>Luodaan jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetukseen</p> <p>Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmat päivitetty</p> <p>Esikoulun opettajan vierailut päiväkotiin tapaamaan tulevia esikoululaisia</p>	<p>Yhteistyöpalaverit lkm</p> <p>Pedatiimit lkm</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Esikoulun opettajan vierailujen toteutuminen lkm</p>	<p>Yhteistyöpalaveri esiopetuksen kanssa 1 krt</p> <p>Pedatiimit 7 krt</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelma päivitetty Esiopetussuunnitelman päivittäistyö kesken</p> <p>1 krt</p>
Tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kehittäminen	<p>Henkilöstön tieto- ja viestintäkoulutus on suunnitelmallista ja aktiivista</p> <p>Tvt-laitteiden käyttö on systemaattista ja tavoitteellista</p> <p>Päiväkodin toiminta tehty näkyväksi sosiaalisessa mediassa ja päiväkodin nettisivuilla</p>	<p>Toteutuneet koulutukset tieto- ja viestintäteknisen toiminnan osalta</p> <p>Käytössä olevat menetelmät</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p>	<p>Ei koulutuksia</p> <p>Esiopetus älytaulu ja tabletit, päiväkotitoiminta tabletit ja mini iPadit</p> <p>Toteutunut</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Varhaiskasvatuksen nettisivut Peda.netissä - Sivujen päivittäminen on aktiivista 		Varhaiskasvatuksen nettisivut siirtyneet Peda.netiin Päivittäminen ei kovin aktiivista
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaiskasvatuspalveluiden avulla	<p>Ruokakasvatuksen Kokoava-hankeen myötä kehitetty ruokakasvatusta</p> <p>Laadittu ruokakasvatussuunnitelma</p> <p>Varhaiskasvatus mukaan Liikkuva varhaiskasvatus – ohjelmaan</p> <p>Mikäli koronatilanne pahenee ja lapset jäävät pois varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta, varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan myös kotona oleville lapsille videoiden ym. avulla.</p> <p>Perhetyön jalkautuminen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen</p>	<p>Toimenpiteet lasten ravitsemuksen järjestämisessä</p> <p>Säännölliset palaverit ruokapalveluhenkilöstön kanssa lkm</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Ohjelman tuomat kehittämistoimet Liikuntapahtumat lkm</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Varhaiskasvatuksen käyntikerrat, lkm Esiopetuksen käyntikerrat lkm</p>	<p>Yhteistyöpalaverit ruokapalveluhenkilöstön kanssa 8 krt</p> <p>Varhaiskasvatuksen ruokakasvatuksen vuosikellon laadinta aloitettu</p> <p>Ei toteutunut</p> <p>Super Sam kesäkuussa 2022 liikuttamassa lapsia ja perheitä</p> <p>Koronatilanne ei pahentunut.</p> <p>Varhaiskasvatus 3 krt Esiopetus 0 krt</p>
Henkilökunnan määrä ja osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointi	<p>Henkilöstön määrää arvioidaan lapsimäärä ja lakimuutokset huomioon ottaen</p> <p>Henkilöstön koulutustarpeiden ja osaamisen kartoitus</p> <p>Työkykyä ja työhyvinvointia edistävät ja ylläpitävät toimenpiteet</p>	<p>Toteutunut kyllä/ei</p> <p>Kehityskeskustelujen lkm</p> <p>Toteutuneiden koulutuspäivien seuranta</p> <p>Tyky-toimintaan osallistuneiden lkm</p> <p>Sairauspoissaolojen seuranta</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Kehityskeskustelut lkm 12</p> <p>Koulutuspäivien seuranta toteutunut Populuksen kautta</p> <p>Tyhy ilta 7 hlöä Aktiivisuushaaste 14 hlöä</p> <p>Sairauspoissaolojen seuranta toteutunut Populuksen kautta</p>

Tunnusluvut 2018-2022

Tunnusluvut 2018 -2022 (31.12) Palvelu	2018 Lasten lkm	2019 Lasten lkm	2020 Lasten lkm	2021 Lasten lkm	2022 Lasten lkm
Päiväkoti /lasten lkm					
- kokopäivähoito	26	40	37	36	38
- osapäivähoito	17	11	8	6	5
- esiop.osapäivähoito	18	11	14	8	13
Ryhmäperhepäivähoito/lasten lkm					
- kokopäivähoito	7	-	-	-	-
- osapäivähoito	6	-	-	-	-
YHTEENSÄ	74	62	59	50	56
Esiopetus /lasten lkm					
- kevätlukukausi	22	29	17	22	11
- syksylukukausi	29	17	22	12	12
Päiväkoti / hoitopäivien lkm					
- kokopäivähoito	5356	5618	5425	6242	6066
- osapäivähoito	2386	1815	924	892	916
- esioppilaiden osapäivähoito	1883	1799	1563	1364	1481
Ryhmäperhepäivähoito/hoitopäivien lkm					
- kokopäivähoito	1313	-	-	-	-
- osapäivähoito	884	-	-	-	-
YHTEENSÄ	11 822	9232	7912	8498	8463

4.1.2.5 Muut sivistyspalvelut

Tulosalueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

Tulosalue sisältää vapaan sivistystyön (kansalais- ja musiikkiopisto), kirjaston ja vapaa-aikapalvelut (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi).

MUUT SIVISTYSPALVELUT	TA 2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot %
Tuloarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	81 900	0	81 900	82 671,55	-771,55	101
Toimintamenot	-394 770	0	-394 770	-384 738,55	-10 031,45	97
Toimintakate (netto)	-312 870	0	-312 870	-302 067,00	-10 803,00	97
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 710	0	-1 710	-3 535,32	1 825,32	207
Tehtävän kokonaiskustannukset	-314 580	0	-314 580	-305 602,32	-8 977,68	97,15

Vapaa sivistystyö

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen idean mukaisesti edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, kasvua ja hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista.

Oriveden seudun kansalaisopiston (OSKO) ja Merikanto-opisto tarjoavat Juupajoella mahdollisuuden tavoitteellisiin opintoihin sekä harrastusluonteiseen itsensä kehittämiseen.

Merikanto-opisto on valtionosuuden piirissä oleva seutukunnallinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin ja tanssin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta kuuden kunnan alueella: Virroilla, Ruovedellä, Ähtärissä, Mänttä-Vilppulassa, Juupajoella ja Orivedellä. Merikanto-opisto järjestää tavoitteellista musiikinopetusta sopimuskuntien musiikin harrastajille. Merikanto-opiston johtokunnassa on Juupajoelta yksi edustaja ja yksi varaedustaja.

Oriveden seudun kansalaisopisto on Oriveden ja Juupajoen yhteinen kansalaisopisto. Toiminta kattaa perinteisen vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen musiikissa ja kuvataiteessa. Oriveden kaupungin organisaatiossa kansalaisopisto kuuluu elämänlaatupalveluihin, ja näiden asioiden luottamushenkilötoimiin elämänlaatulautakunta. Juupajoen edustajana elämänlaatulautakunnassa on yksi edustaja ja yksi varaedustaja.

Merkittävimmät muutokset v. 2022

Koronan vaikutukset eivät enää haitanneet kurssien toteutumista vuonna 2022. Vuonna 2022 sekä Juupajoella että Orivedellä järjestettäviin OSKO:n kursseihin osallistui yhteensä 178 juupajokelaista. Juupajokelaisille opiskelijoille järjestettiin opetusta yhteensä 640 h vuonna 2022.

Merikanto-opiston opetustuntimäärä oli v. 2022 yhteensä 487 h. Merikanto-opistossa opiskeli vuoden 2022 aikana 17 juupajokelaista lasta/nuorta. Syksyllä 2022 hyväksyttiin 8 uutta juupajokelaista opiskelemaan Merikanto-opistoon, kolme hakijaa jäi jonoon.

Kirjasto

Tulosityksikön esimies: kirjastonjohtaja Tarja Pyyaho

Henkilöstö: kirjastonjohtajan lisäksi yksi osa-aikainen kirjastovirkailija (50 %)

Yleinen kirjasto on kunnan järjestämä, kaikille väestöryhmille tarkoitettu kirjastolaitos, jonka tehtävät määrittelee Laki yleisistä kirjastoista (2016).

Merkittävimmät muutokset v. 2022

Vuonna 2022 kirjaston merkittävin muutos oli omatoimikirjaston toteutus. AVI myönsi kirjastolle 9000 euron kehittämishankerahan Oman kylän omatoimikirjasto –hankkeeseen ajalle 5.4.2021-31.5.2022, ja omatoimikirjastoratkaisu toteutettiin yhteistyössä Lyngsoe Systems Oy:n kanssa. Viivästys sähkö- ja kaapelointityön aloituksessa viivästytti myös omatoimikirjastojärjestelmän asennusta, ja hankkeelle saatiin AVI:lta lisääaikaa 31.8.2022 asti. Omatoimikirjasto otettiin käyttöön 2.5.2022, mistä johtuen kirjaston aukioloaikatunnit ovat lisääntyneet huomattavasti: vuonna 2021 kirjasto oli avoinna 1366 tuntia, mutta vuonna 2022 aukiolotunteja oli jo 3109, joista 1367 h asiakaspalveluaikaa ja 1742 h omatoimiaikaa.

Vuoteen 2021 verrattuna kirjaston kokonaislainausluku laski hieman, mutta e-kirjojen, e-lehtien ja e-kuvataallenteiden käyttö on vuodesta toiseen tasaisen noususuhdanteinen. Lainaajien määrä suhteessa asukaslukuun kasvoi 2,05 %. Kirjaston fyysisten käyntien määrä kasvoi huomasti, 3073 käynnillä, mikä selittyy omatoimikirjastoratkaisun tuomalla huomattavalla lisäyksellä kirjaston aukioloaikoihin. Verkkokäyntien määrä nousi maltillisemmin mutta selvästi, 7,57 %.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Seuranta	Toteutuma
Kirjaston kokoelmien tuoreus	Hankitaan vähintään 300 uutta nidettä 1000 asukasta kohden/vuosi ja poistetaan vanhentunutta aineistoa vähintään 1000 nidettä/vuosi	Tilastot	Toteutunut. Aineistoa hankittiin 717 nidettä ja poistettiin 1330 nidettä.
Yhteistyö koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa	Koulukirjastojen kokoelmien ylläpito, säännölliset kirjastokäynnit, kirjavinkkaus, satutunnit	Toteutunut/ei, osallistujamäärät	Toteutunut. Koulukirjastojen kokoelma kasvoi 104 niteellä. Luokat 0-6 käyttivät koulukirjastoa säännöllisesti: 0.-2. lk kerran kahdessa viikossa ja 3.-6. lk kerran viikossa. Kirjavinkkaus järjestettiin eskareille, 5. luokalle ja 7.-9. luokille. Päiväkodin jokainen ryhmä kävi kirjastossa satutunnilla 1 krt/kk. Lisäksi metsäryhmälle järjestettiin satutunteja Juupajoen rotkon laavulla. Koululaisille suunnattu lukukoiratoiminta alkoi syyskuussa ja jatkui 1 krt/kk läpi syyslukukauden.
Omatoimikirjastoprojektin läpivienti	Toteutetaan kirjaston omatoimiratkaisu ja laajennetaan kirjaston aukioloa omatoimiajalle	Toteutunut/ei	Toteutunut. Omatoimikirjasto otettiin käyttöön 2.5.2022.

Palautuslaatikko	Hankitaan kirjaston etupihalle palautuslaatikko	Toteutunut/ei	Ei toteutunut. Toteutus todettiin tarpeettomaksi, kun omatoimikirjasto laajensi kirjaston aukioloaikoja ja paransi saavutettavuutta.
Kirjaston tapahtumien kehittäminen yhteistyössä kulttuuritoimen ja muiden paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa	Järjestetään kirjastossa vähintään 4 näyttelyä ja 4 tilaisuutta/vuosi	Toteutuneiden näyttelyiden ja tilaisuuksien määrä sekä osallistujamäärät	Toteutunut. Kirjastossa toteutettiin seitsemän lukupiiritapaamista, kaksi kirjailijavierailua, yksi runotyöpaja ja neljä näyttelyä.
Piha-alueen kunnostus	Kirjastokiinteistön piha-alue kunnostetaan yhteistyössä nuorisotoimen kanssa	Toteutunut/ei	Toteutunut osittain. Piha-alueen pysäköintikieltomaalauksissa on vielä tarkennettavaa.

Tunnusluvut	2020	2021	2022
Lainat	16 300	19 641	19 224
Lainajat/asukkaat (peittävyys-%)	24,08	20,78	22,83
Käynnit (kpl)	4883	5178	8251

Kulttuuritoimi

Tulosityksikön esimies: vapaa-aikakoordinaattori Henna Ruostila/ sij. Ronja Kiviaho

Kulttuuritoimen tehtävänä on kulttuuriharrastusmahdollisuuksien ja kulttuuritapahtumien järjestäminen. Kulttuurilla tarkoitetaan toimintaa, jossa ihminen käyttää omaa luovuuttaan tai osallistuu taiteeseen ja luovaan toimintaan.

Kulttuuritoimen vuosittaista toimintaa on

- 1) osallistuminen yhteistyöryhmiin alueellisen matkailun ja kulttuurin kehittämisessä
- 2) yhteisöllisten tapahtumien ja retkien toteuttaminen yhteistyössä yhdistysten ja naapurikuntien kanssa
- 3) koulu- ja laitostaiteen toteuttaminen tilatuin esiintyjien/matkojen/työpajoin
- 4) Kulttuuritoiminnan tiedottaminen ja mainostaminen eri medioissa
- 5) kulttuuriyhdistysten tukeminen avustuksin

Merkittävimmät muutokset vuonna 2022

Vapaa-aikakoordinaattori Henna Ruostilaa sijaisti maaliskuun puolesta välistä vuoden loppuun asti Ronja Kiviaho. Kiviahon tilalle koulunuorisotyöhön palkattiin ohjaaja vastaavaksi ajaksi. Kuntamarkkinoinnin projektityöntekijän panos on näkynyt merkittävästi kunnan markkinoinnissa myös kulttuurin ja matkailun saralla.

Yhteistyöverkostoihin osallistuttiin suunnitelmien mukaisesti, ja matkailulehtien sekä yhteistyöverkostojen sosiaalisen median kanavien julkaisut toteutettiin. Kunnan itsenäisyyspäiväjuhla järjestettiin perinteiseen tapaan Suomelan juhlatilassa. Lastenkulttuuria on pystytty järjestämään yhteistyöverkostojen kanssa alkuvuodesta runsaasti ja tapahtumat ovat saavuttaneet tavoiteryhmänsä kattavasti.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Seuranta	Toteutuma
Erilaisten kulttuuripalveluiden järjestäminen kuntalaisille	tilaisuuksien ja näyttelyiden järjestäminen yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden toimialojen kanssa teatteri- ja näyttelymatkojen sekä tapahtumien järjestäminen	toteutuneiden tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärät toteutuneet matkat ja osallistujamäärät	Toteutunut. Kouluilla ja varhaiskasvatuksessa kulttuuriosuuskunta Uulun sekä Lasten Pirkkasten vierailut toteutuneet maaliskuussa. Toukokuussa hyvinvointipäivä torilla sekä yhteislaulumatinea. Joulukuussa kitarakonsertti.
Toiminnan kehittäminen yhdessä kunnan toimialojen kanssa	Monialaisen hyvinvointiryhmän kokoukset 4 – 6 kertaa vuodessa Toiminnasta tiedottaminen ja markkinointi Kulttuurihyvinvointisuunnitelman laadinta, toteutus hyvinvointikertomuksen päivittämisen yhteydessä	muistiot	Toteutunut. Hyvinvointiryhmä kokoontunut vuoden aikana kuusi kertaa. Sosiaalisessa mediassa tiedottaminen lisääntynyt paljon markkinoinnin projektihenkilön avustuksella. Toteutunut vain osittain. Hankkeeseen ei ole saatu aktiivisia toimijoita mukaan.
Yhteistyö lähiseudun toimijoiden kanssa	Toiminnan järjestäminen (esim. matkat) yhteistyössä lähialueen toimijoiden kanssa (naapurikunnat, yhdistykset)	yhteistyötoiminnan seuranta	Oriveden kulttuuritoimen kanssa toteutunut teatteriretki Momentum lokakuussa.

Tunnusluvut	2020	2021	2022
Tapahtumat (joista digitaalisia)	8 (3)	8 (2)	9
Retket	0	0	1

Nuorisotoimi

Tulosyksikön esimies: vapaa-aikakoordinaattori Henna Ruostila/ sij. Ronja Kiviaho

Henkilöstö:

- 1 vapaa-aikaohjaaja (70 %)
- 1 nuoriso-ohjaaja (50 %)
- 4 kerho –ohjaajaa (1 ostopalveluna)
- 3 kesätyöntekijää

Nuorisotoimen tehtävänä on nuorisotoiminnan tukeminen, nuorten vapaa kasvatus- ja valistustyö sekä nuorisotoiminnan (nuorisotilatyö, kerhot, retket, leirit, tapahtumat) järjestäminen. Myös nuorisoyhdistysten ja nuorten itsensä järjestämän nuorisotoiminnan tukeminen ovat nuorisotoimen tehtävää. Tätä tehtävää toteutettiin mm. myöntämällä avustuksia, tarjoamalla toimitiloja, järjestämällä monimuotoista toimintaa sekä tekemällä verkostoyhteistyötä.

Merkittävimmät muutokset vuonna 2022:

Leiritoimintaa järjestettiin suunnitelmien mukaan. Kerhotoimintaan saatiin hankerahoitusta huomattavasti aiempaa vähemmän. Kerhoja järjestettiin Harrastamisen Suomen mallin kerhoina kouluilla tai vapaa-aikatalolla.

Retkiä toteutui vain yksi. Nuorten retkille ei ole riittänyt lähtijöitä markkinoinnista huolimatta.

Toiminta Nuorisotilalla on ollut vuoden aikana nuorempien osallistujien toimesta levotonta, paikoin häiritsevää ja haitallistakin, mistä syystä kävijöiden ikärajausta jouduttiin muuttamaan loppuvuodesta. Osasyynä tähän oli myös työntekijöiden ennakoimattomat poissaolot, aiheuttaen nuorisotilojen sulkemisia. Vapaa-aikatalolla on järjestetty nuorisotilatoiminnan ja kerhotoiminnan lisäksi toimintaa kaiken ikäisille kuntalaisille päiväkotii-ikäisiin.

AVI:lta saatu avustus kaksivuotiseen koulunuokkari-projektiin päättyi vuoden lopussa. Hankkeessa toimi yksi osa-aikainen (50 %) työntekijä, sekä lisättiin vakituisen vapaa-aikaohjaajan työmäärää 20 %. Koulunuokkari-toiminta oli koko vuoden aktiivista ja toiminnan vaikutukset merkittäviä. Hankkeelle haettiin ja saatiin jatkoavustusta. Koulunuokkarin lisäksi koulunuorisotyön puitteissa järjestettiin yhteisöllisiä tapahtumia ja liikuntavälituntitoimintaa. Nuoriso-ohjaajan ja vapaa-aikaohjaajan aikaisemmin aloittama IPC-yksilöohjaus päätettiin lopettaa resurssipulan vuoksi.

Kansainvälinen nuorisotyö: Juupajoen nuorisotoimi aloitti ennakoidun yhteistyön Marttisen nuorisokeskuksen kanssa. Erasmus-tuella järjestettiin juupajokelaisille nuorille nuorisovaihto Kroatiaan kesällä. Nuorisovaihtoon osallistui seitsemän nuorta (13-18v.) sekä kunnan vapaa-ajanohjaaja. Vapaa-aikakoordinaattori toteutti tutustumisvierailun leirikeskukseen vaihtoa edeltävästi.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Mittarit	Toteutuma
Nuorisoyhdistysten tukeminen	Avustukset ja yhteistyö	Toiminnan määrä- ja laatuksiteerit avustuksissa, tilastot yhteistyötoiminnassa	Avustukset jaettiin huhtikuussa 2022 kriteerien mukaisesti. Yhteistyötä toteutettiin leireillä, nuorisotiloilla ja kerhotoiminnassa.
Kasvatus- ja valistustyö	Kouluyhteistyön lisääminen ja kehittäminen (koulunuokkari-hanke) Nuorisotoimintaan rakenteellisesti sisältyvä valistustyö	Nuorten hyvinvoinnin arviointi monialaisessa yhteistyössä	Toteutunut. Koulunuorisotyö vakiinnuttanut paikkaansa yhtenä nuorten hyvinvointia tukevan moniammatillisen verkoston osana. Valistustyötä tehdään monipuolisesti nuorille järjestettävässä toiminnassa, mm. liikenne- ja päihdevalistusta, seksuaalikasvatusta (SeKa-päivä helmikuussa). Loppuvuodesta yhteistyöverkoston kanssa toteutettu CameraObscura.

Nuorisotoiminnan järjestäminen	Nuorisotalotoimintaa, kerhoja, retkiä, leirejä ja tapahtumia toteutetaan entiseen tapaan. Uusien toimintamuotojen kehittäminen ja vakiinnuttaminen uusissa tiloissa.	Toteutuneet kerrat ja kävijämäärät	Toteutunut. Nuorisotilat ovat olleet avoinna keskimäärin neljästi viikossa. Loppuvuonna on ollut paljon peruuntuneita vuoroja. Kesäajan nuorisotilatoiminta on ollut tauolla päiväleiritoiminnan ja kesälomien alkamisen vuoksi.
Nuorten osallisuuden ylläpito ja kehittäminen	nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan toiminta ja sen kehittäminen	Kokouskerrat, toteutuneet tilaisuudet	Osittain toteutunut. Uusi nuorisovaltuusto kokoontunut viisi kertaa. Oppilaskunnan hallitus kokoontunut kahdeksan kertaa.

Tunnusluvut	2020	2021	2022
Leiriosallistujia (MLL+kunta)	28	41	48
Kerho- ja päiväleiriosallistujia	94	174	151
Nuokkarilla kävijöitä keskimäärin	10	21	13
Nettinuokkarin käyttäjät	-	-	-
Nuorisotoimen retkiä	0	1	1
Tapahtumia	9	10	11

Liikuntatoimi

Tulosityksikön esimies: vapaa-aikakoordinaattori Henna Ruostila/ sij. Ronja Kiviaho

Henkilöstö:

1 liikunnanohjaaja

1 uimaopettaja

Liikuntatoimen tehtävänä on liikuntatoiminnan suunnitteleminen ja kehittäminen sekä tukeminen. Tätä tehtävää on toteutettu mm. myöntämällä avustuksia, tarjoamalla toimitiloja, järjestämällä toimintaa sekä ylläpitämällä ja kehittämällä ulkoliikuntapaikkoja.

Merkittävimmät muutokset vuonna 2022

Liikuntatilat (liikuntahalli ja kuntosali) ovat olleet vuonna 2022 yksityisten ja yhdistysten käytössä aktiivisesti. Liikuntahallin käyttöasteessa on selvää nousua ja uusia käyttäjiä on tullut tasaisesti. Ulkoliikuntapaikat olivat avoinna normaalisti. Sääolosuhteiden vuoksi latukustannukset ylittyivät arvioidusta.

Yhteistyöverkoston (Kansalaisopisto, seurat ja yhdistykset) järjestämää ohjattua toimintaa toteutettiin suunnitellusti. Liikuntatoimen retkiä ei järjestetty, eikä liikuntatoimen You Tube –kanavalle ei ole tullut uutta sisältöä.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Mittarit	Toteutuma
Liikuntatoiminnan tukeminen	Avustukset (nuorisotoimen budjetissa) ja yhteistyö	Toiminnan määrä- ja laatuksiteerit avustuksissa, tilastot yhteistyötoiminnassa	Avustukset jaettiin huhtikuussa 2022 kriteerien mukaisesti.
Liikuntapaikkojen ylläpito ja kehittäminen. Omaehtoisen liikunnan edellytysten turvaaminen ja kehittäminen	Liikuntahallin toiminnan ylläpitäminen kalustohankinnoin ja vuoroja jakamalla. Ulkoliikuntapaikkojen ylläpito ja huolto Latuverkkoa ylläpidetään entisessä laajuudessaan. Ulkoliikuntapaikkojen kehittämishankkeen suunnittelutyö.	Tilojen käyttöaste ja käyttäjäpalaute	Liikuntahalli ja kuntosali olivat suljettuina tammikuun, mutta sen jälkeen käyttö palautunut normaalille tasolle. Uusi salibandy-kaukalo on hankittu loppuvuodesta liikuntahallille. Latu-urakoitsija vaihtunut tälle kaudelle, lumisen talven johdosta on ollut poikkeuksellisen paljon latutyötä. Nummelan rantalentopallokentän valmistuminen yhteistyössä 4H:n kanssa. Lentopalloverkko uusittu. Suunnittelutyötä tehty paikallisin voimin. Suunnittelutyön käynnistämisestä konsultoitu ulkopuolista tahoa, mutta ei aloitettu suunnittelun kilpailutusta.
Liikuntatoiminnan järjestäminen	Uimakoulut, retket sekä jumpparyhmät Digitaalisen ohjatun toiminnan kehittäminen ja lisääminen	Kävijätilastot Käyttäjätalastot	Toteutuneet. Jumpparyhmät toteutuneet pääosin OSKO:n yhteistyön avulla. Ei uutta digitaalista sisältöä vuoden aikana. Vanhat opastusvideot saatavilla.

Tunnusluvut	2020	2021	2022
Ohjattuun ryhmäliikuntaan osallistujia yht. (2kpl)	42	10	71
Digitaalisen palvelun tilaajia	72	113	112
Kuntosalin käyttäjiä	320	330	367
Liikuntasalin vapaa-ajan käyttäjiä	256	256	256
Liikuntatoimen retkiä	2	1	0
Tapahtumia	-	-	2

4.1.3 Tekniset palvelut

Vastuualueen esimies: tekninen johtaja Pekka Maasilta

4.1.3.1 Tekninen toimi

Tulosalueen esimies: tekninen johtaja Pekka Maasilta

TEKNISET PALVELUT	2022	Bu- muutos	TA + muutos 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama	Tot %
Talousarvio ja määrärahat						
Toimintatulot	1 251 470	0	1 251 470	1 290 382,11	-38 912,11	103
Toimintamenot	-1 402 910	0	-1 402 910	-1 332 487,34	-70 422,66	95
Toimintakate (netto)	-151 440	0	-151 440	-42 105,23	-109 334,77	-28
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-524 360	0	-524 360	-586 040,53	61 680,53	112
Tehtävän kokonaiskustannukset	-675 800	0	-675 800	-628 145,76	-47 654,24	92,95

Toiminta-ajatus:

Tekninen toimi vastaa kunnan teknisestä toimintaympäristöstä sekä asunto-olojen kehittämistä tasapuolisesti ja taloudellisesti ympäristön laatu ja arvo huomioiden. Tekninen toimi huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta rakennuttamisesta, rakentamisesta sekä kunnossapito ja käyttötehtävistä talonrakennuksen osalta, aluelämpö- ja vesihuoltolaitoksen kunnossapito- ja käyttötehtävistä sekä vastaa kunnan asuntojen vuokraukseen liittyvien tehtävien hoidosta. Teknisten palvelujen vastuulle kuuluu myös rakennusvalvonnan tehtävät sekä ympäristövalvonnan sekä jätehuollon yhteistoiminta- ja seurantatehtävät. Lisäksi tekninen toimi valmistelee kunnan kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua.

Kiinteistöt

Tekninen toimi vastaa määrärahojensa puitteissa teknisen hallinnon ja hallintokuntien kiinteistöjen ylläpidosta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta, peruskorjauksesta ja teknisestä kunnossapidosta. Eri hallintokunnille annetuista palveluista peritään sisäisen tulona tukipalveluista aiheutuvat kustannukset.

Palvelut tuotetaan osaksi kunnan omana työnä ja osaksi yksityisten yritysten toimesta.

Metsänhoito ja hakkuut suoritetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti.

Pelastustoimi, ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta

1.3.2022 voimaan tullessa hallintosäännössä viranomaislautakunnan tilalle asetettiin rakennus- ja ympäristölautakunta. Samalla jäsenmäärä nousi viidestä jäsenestä seitsemään. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä leirintäalueviranomaisena.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia Juupajoen kunnan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä sekä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Palo- ja pelastustoimesta vastaa Pirkanmaan pelastuslaitos. Pirkanmaan pelastuslaitos huolehtii Pirkanmaan alueen 22 kunnan pelastustoimesta.

Jätehuollon käytännön järjestämisestä vastaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimii Tampereen kaupungin alueellinen jätehuoltolautakunta. Tampereen kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Kaukolämpö- ja vesilaitos

Tekninen toimi vastaa kaukolämpö- ja vesilaitoksen käyttö- ja kunnossapitotehtävistä sekä investointihankkeista. Vesihuoltolaitoksen eriytetty tilinpäätös esitetään erillisenä.

Vesilaitos on toiminut hyvin, ja kuluttajille on pystytty toimittamaan heidän tarpeitaan vastaava määrä asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä. Vedenottamo II:lle on varavoimalaite mikä varmistaa häiriöttömän vedentoimituksen myös mahdollisten sähkökatkojen aikana. Vesilaitoksella on käytössä Mipron kaukokäyttö- ja valvontaohjelma.

Viemärlaitostoiminnan tavoitteena on häiriötön Vesioikeuden lupaehtojen mukainen jätevesien käsittely. Jätevesipumppaamoiden toimintaa ohjataan ja valvotaan Lining kaukokäyttö- ja valvontaohjelmalla. Lylyn puhdistamo on pystytty hoitamaan lupaehtojen mukaisesti.

Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet

Tekninen toimi huolehtii kaavateiden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Hoitotyöt suoritetaan yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Puistot, leikkipaikat ja uimarannat pidetään kunnossa pääasiassa kunnan omana työnä. Kustannusvastuu on latujen kunnossapitoa lukuun ottamatta teknisellä toimella.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Mittari	Toteutuma
Monipuolinen ja kuntalaisten arvostama toimintaympäristö	Asiakastyytyväisyys	Asukkaiden ja yritysten palautteet	Lumitöistä runsaasti palautetta
Työilmapiiri, työolosuhteet ja henkilöstön työtyytyväisyys hyvällä tasolla	Henkilöstölle järjestetään ammatillista koulutusta	Ajan tasalla olevat koulutukset	Toteutunut pääosin
Asuntojen käyttöaste	70 %	Tilasto	Haasteena Koivukoto ja Neliapila, käyttöaste n. 55 %
Metsien hyvä hoito	Raivaus ja taimikonhoito	Metsätaloussuunnitelma	Hoidettu suunnitelman mukaisesti.
Rakennuslupien käsittelyaika	4 viikkoa	Tilasto	Ei saavutettu

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Kiinteistönhoidon huoneistoala, htm ²	11 062	11 062	10 660
Metsät, ha	327	326	325
Rakennusvalvonta			
lupamäärä	102	95	51
katselmusten määrä	180	89	129
Energian osto, MWh	6 627	7 040	6786
Myyty energia, MWh	5 294	5 713	5538
Lämmitettävä rakennustilavuus, rm ³	116 970	116 970	114 400
Kunnossapidettävät kaavatiet	60	60	60
Kunnossapidettävät kevyenliikenteenväylät, km	3	3	3
Avustettavat yksityistiet, lkm	39	39	39
Avustettavat yksityistiet, km	81	81	81
Uimarannat, kpl	3	3	3
Puistojen ja muiden tilojen pinta-ala	10	10	10

4.1.4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2022 ULK	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	849 740	0	849 740	957 293,76	-107 553,76
Maksutuotot	72 800	0	72 800	112 727,12	-39 927,12
Tuet ja avustukset	144 990	0	144 990	151 870,31	-6 880,31
Muut toimintatuotot	293 870	0	293 870	307 719,35	-13 849,35
TOIMINTATUOTOT	1 361 400	0	1 361 400	1 529 610,54	-168 210,54
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 118 740		-3 118 740	-3 339 780,74	221 040,74
Palvelujen ostot	-8 840 190		-8 840 190	-8 652 946,62	-187 243,38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-668 850		-668 850	-711 397,63	42 547,63
Avustukset	-220 800		-220 800	-213 339,06	-7 460,94
Muut toimintakulut	-176 330		-176 330	-205 260,55	28 930,55
TOIMINTAKULUT	-13 024 910		-13 024 910	-13 122 724,60	97 814,60
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 663 510	0	-11 663 510	-11 593 114,06	-70 395,94
Verotulot	7 550 000		7 550 000	8 080 565,67	-530 565,67
Valtionosuudet	4 735 750		4 735 750	4 759 124,00	-23 374,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	23 700		23 700	3 708,85	19 991,15
Muut rahoitustuotot	0		0	74 198,34	-74 198,34
Korkokulut	-31 100		-31 100	-26 443,30	-4 656,70
Muut rahoituskulut	-5 200		-5 200	-13 271,80	8 071,80
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 600		-12 600	38 192,09	-50 792,09
VUOSIKATE	609 640	0	609 640	1 284 767,70	-675 127,70
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-564 400		-564 400	-627 904,52	63 504,52
Poistot ja arvonalentumiset	-564 400		-564 400	-627 904,52	63 504,52
TILIKAUDEN TULOS	45 240	0	45 240	656 863,18	-611 623,18
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	10 500		10 500	10 571,23	-71,23
Varausten ja rahastojen muutokset	10 500		10 500	10 571,23	-71,23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	55 740	0	55 740	667 434,41	-611 694,41

<i>Verotulojen erittely 2022</i>	<i>Alkuperäinen talousarvio 1000 €</i>	<i>Talousarvio- muutos</i>	<i>Talousarvio muut. jälk.</i>	<i>Toteutuma 1000 €</i>	<i>Poikkeama 1000 €</i>
Kunnan tulovero	5 818		5 818	6 024	-206
Kiinteistövero	519		519	559	-40
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 213		1 213	1 497	-284
Yhteensä	7 550		7 550	8 080	-530

Verotettavien tulojen vertailu / vuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo	
		milj.eur	Muutos
2010	19	25,15	-0,12 %
2011	19	25,48	1,31 %
2012	19	26,14	2,59 %
2013	20	28,38	8,57 %
2014	20	29,68	4,58 %
2015	21	27,64	-6,87 %
2016	21	27,40	-0,87 %
2017	21	26,37	-3,73 %
2018	21	26,35	-0,07 %
2019	21	26,44	0,34 %
2020	21	26,90	1,75 %
2021	21	27,69	2,99 %
2022	21	28,36	2,49 %

Kiinteistöveroprosentit	2022
Yleinen	1,15
Vakituinen asuinrakennus	0,45
Muu asuinrakennus	1,05
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00

Valtionosuuksien ja verotulomenetyksen korvaus 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	3 576 730	0	3 576 730	3 534 493	42 237
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	4 032 310		4 032 310	4 014 428	17 882
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-455 580		-455 580	-479 935	24 355
Verotulomenetyksen korvaus	1 159 020		1 159 020	1 224 631	-65 611
Yhteensä	4 735 750	0	4 735 750	4 759 124	-23 374

4.1.5 Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen	TP 2021	TA 2022	TA- muutos	TA 2022 + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
KUNNANHALLITUS						
Kiinteä omisuus						
Käyttöomaisuuden myynti	276,07				233,71	-233,71
Atk-hankinnat						
Käyttöomaisuuden osto	-39 275,76					0,00
Osakkeet ja osuudet						
Muut menot	-310,00					0,00
HYVINVOINTITOIMI						
Nuoriso- ja järjestötilat						
Menot	-114 415,15			0		0,00
Kirkonkylän koulu						
Menot	-53 592,58			0		0,00
KOULUTUSPALVELUT						
Talorakennuksen pieninvestoinnit						
Menot		-40 000	-15 000	-55 000	-50 646,75	-4 353,25
Sivistystoimen atk-hankinnat						
Menot	-37 678,45			0		0,00
TEKNINEN TOIMI/INVESTOINNIT						
Koskitien kevytväylä						
Menot	-67 145,66	-20 000		-20 000	-7 699,58	-12 300,42
Kaavateiden perusparannus						
Menot	-46 219,07	-60 000		-60 000	-63 291,96	3 291,96
Korkeakosken vesihuollon saneeraus						
Menot	-45 754,41	-50 000		-50 000	-29 900,00	-20 100,00
Sahrajärvi-Kopsamo kunnallistekniikka						
Menot		-10 000		-10 000		-10 000,00
Talorakennuksen pieninvestoinnit						
Neliapilan peruskorjaus		-60 000		-60 000	-67 706,25	7 706,25
Kunnanviraston esteettömyys ja sis. muutostyöt		-30 000		-30 000	-8 316,08	-21 683,92
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Menot	-404 115,01	-270 000	-15 000	-285 000	-227 560,62	-47 439,38
Rahoitusosuudet investointeihin						
Käyttöomaisuuden myynti	276,07	0		0	233,71	-233,71
Netto	-403 838,94	-270 000	-15 000	-285 000	-227 326,91	-47 673,09

4.1.6 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutuminen 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteuma	Poikkeama (ta-tot)
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	609 640	0	609 640	1 263 135,91	-653 495,91
Vuosikate+/-	609 640	0	601 110	1 291 902,20	-690 792,20
Tulorahoituksen korjauserät +/-				-28 766,29	28 766,29
Investointien rahavirta	-270 000	-15 000	-285 000	-198 560,62	-86 439,38
Investointimenot -	-270 000	-15 000	-285 000	-227 560,62	-57 439,38
Pysyvien vastaav. luovutustulot +	0		0	29 000,00	-29 000,00
Toiminta ja investoinnit, netto	339 640	-15 000	316 110	1 064 575,29	-748 465,29
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen vähennys muilta +			0	2 000,00	-2 000,00
Antolainojen vähennys liikel. +					
Antolainojen lisäys muille			0	0,00	0,00
Antolainojen lisäys liikel. -					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-112 890	0	-112 890	-626 886,05	513 996,05
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-200 000,00	-200 000,00
Oman pääoman muutokset				0,00	0,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	226 750	-15 000	203 220	239 689,24	-36 469,24

4.1.7 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

ULK	Sito- vuus	Määräraha					Tuloarviot				
		Ta 2022	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Ta 2022	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Hallintopalvelut											
Konsernihallinto	N	-1 043 760		-1 043 760	-973 703,43	-70 056,57	56 000	0	56 000	46 027,12	9 972,88
Hyvinvointipalvelut											
Hyvinvointitoimi	N	-104 760		-104 760	-110 429,81	5 669,81	0			55,93	-55,93
Sosiaali- ja terveystoimi	N	-7 295 800		-7 295 800	-7 206 213,51	-89 586,49	88 410		88 410	155 451,29	-67 041,29
Koulutuspalvelut	N	-2 220 830		-2 220 830	-2 437 164,26	216 334,26	114 590		114 590	186 506,61	-71 916,61
Varhaiskasvatuspalvelut	N	-608 540		-608 540	-727 887,73	119 347,73	37 000		37 000	82 804,68	-45 804,68
Muut sivistyspalvelut	N	-388 210		-388 210	-379 943,68	-8 266,32	81 900		81 900	82 671,55	-771,55
Tekniset palvelut											
Tekninen toimi	N	-1 363 010		-1 363 010	-1 287 382,18	-75 627,82	983 500		983 500	976 093,36	7 406,64
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot							7 550 000		7 550 000	8 080 565,67	-530 565,67
Valtionosuudet							4 735 750		4 735 750	4 759 124,00	-23 374,00
Korkotulot							23 700		23 700	3 708,85	19 991,15
Muut rahoitustulot									0	74 198,34	-74 198,34
Korkomenot		-31 100		-31 100	-26 443,30	-4 656,70					
Muut rahoitusmenot		-5 200		-5 200	-13 271,80	8 071,80					
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus investoinnit											
Käyttöomaisuuden myynti		0		0		0,00				233,71	-233,71
Hyvinvointitoimi investoinnit											
Talonrakennuksen pieninvestoinnit		-40 000	-15 000	-55 000	-50 646,75	-4 353,25					
Tekninen toimi investoinnit											
Koskitien kevytväylä		-20 000		-20 000	-7 699,58	-12 300,42					
Kaavateiden perusparannus		-60 000		-60 000	-63 291,96	3 291,96					
Neliapilan peruskorjaus		-60 000		-60 000	-67 706,25	7 706,25					
Kunnanviraston esteettömyys		-30 000		-30 000	-8 316,08	-21 683,92					
Korkeakosken vesihuollon saneeraus		-50 000		-50 000	-29 900,00	-20 100,00					
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset										2 000,00	
Lainakannan muutokset		-112 890		-112 890	-766 886,05	653 996,05					
YHTEENSÄ		-13 434 100	-15 000	-13 449 100	-14 156 886,37	707 786,37	13 670 850	0	13 670 850	14 449 441,11	-776 591,11

5 Tilinpäätöslaskelmat

5.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja noudatetaan asetusta kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti.

5.2 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (ulkoinen)

Kunta ja vesihuoltolaitos

	2022	2021	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	957 293,76	769 795,36	
Maksutuotot	112 727,12	102 607,49	
Tuet ja avustukset	151 870,31	187 236,66	
Muut toimintatuotot	<u>307 719,35</u>	<u>267 123,50</u>	<u>1 326 763,01</u>
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 599 891,70	-2 479 796,13	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-678 784,58	-660 334,88	
Muut henkilösivukulut	-61 104,46	-62 614,77	
Palvelujen ostot	-8 652 946,62	-8 359 116,39	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-711 397,63	-673 396,66	
Avustukset	-213 339,06	-170 824,77	
Muut toimintakulut	<u>-205 260,55</u>	<u>-13 122 724,60</u>	<u>-12 614 853,44</u>
Toimintakate		-11 593 114,06	-11 288 090,43
Verotulot	8 080 565,67	7 983 608,39	
Valtionosuudet	4 759 124,00	4 618 778,00	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	3 708,85	3 552,92	
Muut rahoitustuotot	74 198,34	70 560,98	
Korkokulut	-26 443,30	-22 250,23	
Muut rahoituskulut	<u>-13 271,80</u>	<u>38 192,09</u>	<u>-46 221,98</u>
Vuosikate		1 284 767,70	1 268 073,98
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-627 904,52	-562 901,09	
Arvonalentumiset	0,00	0,00	
Tilikauden tulos		656 863,18	705 172,89
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	10 571,23	10 571,23	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		667 434,41	715 744,12

5.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (ulkoinen)

Kunta ja vesihuoltolaitos

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 291 902,20		1 268 073,98	
Tulorahoituksen korjauserät	-28 766,29	1 263 135,91	-29 723,93	1 238 350,05
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-227 560,62		-404 391,08	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29 000,00	-198 560,62	30 000,00	-374 391,08
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 064 575,29		863 958,97
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		-2 200,00	
Antolainasaamisten vähennys	2 000,00	2 000,00	3 870,00	1 670,00
Lainakannan muuutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-626 886,05		-1 062 820,22	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200 000,00	-826 886,05	-100 000,00	-162 820,22
Oman pääoman muutokset		0,00		-316 971,47
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	84 319,22		6 269,78	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	135 798,36		-84 337,80	
Korottomien velkojen muutos	-76 900,70	143 216,88	509 453,15	431 385,13
Rahoituksen rahavirta		-681 669,17		-46 736,56
Rahavarojen muutos		382 906,12		817 222,41
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 850 163,95		2 467 257,83	
Rahavarat 1.1.	2 467 257,83		1 650 035,42	
		382 906,12		817 222,41

5.4 Tase

TASE (ulkoinen)

Kunta ja vesihuoltolaitos

	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 483 423,61	11 620 794,98
Aineettomat hyödykkeet	555 990,59	627 644,35
Aineettomat oikeudet	555 990,59	627 644,35
Muut pitkävaikutteiset menot		
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	7 475 757,58	7 505 522,19
Maa- ja vesialueet	1 123 493,20	1 122 285,45
Rakennukset	4 068 789,67	3 948 953,03
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 246 874,53	2 367 600,66
Koneet ja kalusto	36 600,18	61 653,65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	5 029,40
Sijoitukset	3 451 675,44	3 487 628,44
Osakkeet ja osuudet	3 405 728,44	3 405 728,44
Muut lainasaamiset	19 000,00	57 190,00
Muut saamiset	26 947,00	24 710,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 238 243,74	2 900 638,07
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	388 079,79	433 380,24
Myyntisaamiset	272 073,41	201 575,50
Muut saamiset	47 990,54	11 143,08
Siirtosaamiset	68 015,84	220 661,66
Rahoitusarvopaperit	7 713,20	7 576,80
Osakkeet ja osuudet	7 713,20	7 576,80
Rahat ja pankkisaamiset	2 842 450,75	2 459 681,03
VASTAAVAA	14 721 667,35	14 521 433,05

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	10 245 308,59	9 578 632,72
Peruspääoma	5 884 395,99	5 884 395,99
Arvonkorotusrahasto	644 433,94	645 192,48
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 049 044,25	2 333 300,13
Tilikauden yli-/alijäämä	667 434,41	715 744,12
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	219 352,15	229 923,38
Poistoero	219 352,15	229 923,38
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	106 434,16	22 114,94
Lahjoitusrahastojen pääomat	85 905,01	3 066,70
Muut toimeksiantojen pääomat	20 529,15	19 048,24
VIERAS PÄÄOMA	4 150 572,45	4 690 762,01
Pitkäaikainen	2 100 161,04	2 481 595,78
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 509 467,00	2 119 215,00
Lainat julkisyhteisöiltä	230 502,17	2 188,91
Muut velat	360 191,87	360 191,87
Lyhytaikainen	2 050 411,41	2 209 166,23
Joukkovelkakirjalainat	600 000,00	800 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	109 748,00	109 748,00
Lainat julkisyhteisöiltä	16 188,93	3 138,06
Ostovelat	327 005,57	251 057,58
Muut velat	56 646,59	56 952,18
Siirtovelat	940 822,32	988 270,41
VASTATTAVAA	14 721 667,35	14 521 433,05

5.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	2022		2021	
Toimintatuotot		8 561 711,88		8 785 064,70
Toimintakulut		-19 716 894,10		-19 298 771,06
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta		1 576,73		12 245,74
Toimintakate		-11 153 605,49		-10 501 460,62
Verotulot		8 080 565,67		7 983 608,39
Valtionosuudet		4 759 124,00		4 618 778,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	15 930,60		7 207,67	
Muut rahoitustuotot	81 170,00		72 424,16	
Korkokulut	-52 940,15		-63 909,86	
Muut rahoituskulut	-43 187,29	973,16	-113 203,37	-97 481,40
Vuosikate		1 687 057,34		2 003 444,37
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 178 320,71		-937 771,60	
Omistuksen eliminointierot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset	0,00	-1 178 320,71	0,00	-937 771,60
Satunnaiset erät		0,00		0,00
Tilikauden tulos		508 736,63		1 065 672,77
Tilinpäätössiirrot		10 639,75		11 931,52
Tilikauden verot		-19 026,39		-43 855,86
Laskennalliset verot		-1 274,21		-616,90
Vähemmistöosuudet		54 045,59		2 988,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		553 121,37		1 036 120,50

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 694 191,85		2 003 444,37	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	-19 026,39		-43 855,86	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-72 856,48</u>	1 602 308,98	<u>-25 624,67</u>	1 933 963,84
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-767 508,85		-926 914,15	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		1 777,58	
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	<u>93 576,46</u>	<u>-673 932,39</u>	<u>31 450,54</u>	<u>-893 686,03</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		928 376,59		1 040 277,81
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	19 000,00		18 800,00	
Antolainasaamisten vähennys	<u>2 634,67</u>	21 634,67	<u>4 504,67</u>	23 304,67
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	288 440,00		2 500 033,95	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-902 927,98		-1 492 809,57	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-211 876,83</u>	-826 364,81	<u>-996 150,22</u>	11 074,16
Oman pääoman muutokset		-4 390,90		-365 993,05
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po. muutokset	83 304,43		5 706,39	
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 724,86		-3 489,40	
Saamisten muutos	14 712,83		-125 793,71	
Korottomien velkojen muutos	<u>-103 748,43</u>	<u>-13 456,03</u>	<u>588 064,10</u>	<u>464 487,38</u>
Rahoituksen rahavirta		-822 577,07		132 873,16
Rahavarojen muutos		105 799,52		1 173 150,97
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		3 830 565,10		3 739 768,11
Rahavarat 1.1.		<u>3 724 765,58</u>		<u>2 566 617,14</u>
Rahavarojen muutos		105 799,52		1 173 150,97

KONSERNITASE

	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 166 958,37	15 519 740,36
Aineettomat hyödykkeet	709 956,32	869 939,34
Aineettomat oikeudet	75 792,56	57 888,82
Muut pitkävaikutteiset menot	633 157,70	786 460,89
Ennakkomaksut	1 006,06	25 589,63
Aineelliset hyödykkeet	12 522 450,51	12 730 467,81
Maa- ja vesialueet	1 377 127,07	1 372 965,54
Rakennukset	7 833 985,34	8 069 653,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 408 150,36	2 552 570,20
Koneet ja kalusto	331 405,89	377 346,86
Muut aineelliset hyödykkeet	2 635,46	2 640,72
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	569 146,39	355 291,14
Sijoitukset	1 934 551,54	1 919 333,21
Osakkuusyhteisöosuudet	1 528 389,16	1 459 929,46
Muut osakkeet	370 684,08	389 298,95
Muut lainasaamiset	3 113,26	39 937,93
Muut saamiset	32 365,04	30 166,87
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	41 078,43	50 368,84
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 077 267,08	5 042 606,18
Vaihto-omaisuus	75 675,49	92 684,18
Saamiset	1 171 026,49	1 210 153,89
Pitkäaikaiset saamiset	13 931,97	6 828,14
Lyhytaikaiset saamiset	1 157 094,52	1 203 325,75
Rahoitusarvopaperit	79 171,33	63 225,31
Rahat ja pankkisaamiset	3 751 393,77	3 676 542,80
VASTAAVAA	<u>20 285 303,88</u>	<u>20 612 715,38</u>

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	10 455 821,40	10 069 737,96
Peruspääoma	5 877 655,89	5 878 864,11
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	1 246,79	1 246,79
Arvonkorotusrahasto	646 294,58	647 025,00
Muut omat rahastot	4 179,16	4 487,67
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	3 373 323,58	2 501 993,87
Tilikauden yli-/alijäämä	553 121,40	1 036 120,52
VÄHEMMISTÖOSUUDET	79 560,02	188 707,54
PAKOLLISET VARAUKSET	149 672,05	164 330,18
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	149 672,05	164 330,18
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	160 924,02	87 046,35
VIERAS PÄÄOMA	9 439 326,39	10 102 893,35
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 553 156,05	5 899 713,42
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	365 366,78	371 978,20
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 025 381,09	1 229 106,94
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 495 422,47	2 602 094,79
VASTATTAVAA	<u>20 285 303,88</u>	<u>20 612 715,38</u>

6 Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2013 alkaen, Kvalt 17.12.2012, § 30. Uutta poistosuunnitelmaa sovelletaan hyödykkeille, jotka ovat valmistuneet 1.1.2013 tai sen jälkeen. Samassa yhteydessä kunnanvaltuusto päätti, että jo valmistuneiden vuosien 2008–2012 hyödykkeiden poistoaikaa lyhennetään suunnitelmapoistojen perusteiden mukaiseen alarajaan teknis-taloudellisilla perusteilla.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisessä tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla on huomioitu Juupajoen Vanhustenkotiyhdistys ry:n yhdistelystä johtuvat erot.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Juupajoen kunnan kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä velat ja saamiset on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntajaoston yleisohjeen mukaan kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat saa jättää yhdenmukaistamatta, jos tytäryhtiö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenon vaikutusaikanaan kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan ja poistosuunnitelma vastaa hyödykkeen taloudellista pitoaikaa ja vastaisia tulonodotuksia.

Suunnitelmapoistoja ei täten ole oikaistu.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Kiinteistö Oy Juupajoen Koskiportin poistot on muutettu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 6 Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain *)	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Yleishallinto	90 969	128 147	46 027	89 930
Sosiaali- ja terveystuotot	6 310 354	6 701 093	44 536	44 712
Opetus- ja kulttuuripalvelut	872 522	655 899	462 954	230 290
Yhdyskuntapalvelut	17 768	32 483	17 768	32 483
Muut palvelut	751 716	707 461	309 258	233 820
Liiketoiminta	518 382	559 983	649 067	695 529
Kunnan toimintatuotot yhteensä *)	8 561 712	8 785 066	1 529 611	1 326 763

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liite 7 Verotulojen erittely

Lt 7

Verotulojen erittely		
	2022	2021
Kunnan tulovero	6 024 471	5 762 745
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 497 275	1 695 258
Kiinteistövero	558 819	525 606
Verotulot yhteensä	8 080 565	7 983 609

Liite 8 Valtionosuuksien erittely

Lt 8

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 014 428	4 020 121
Em. sisältyvä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	568 884	802 056
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-479 935	-455 567
Verotulomenetysten korvaus	1 224 631	1 054 224
Valtionosuudet yhteensä	4 759 124	4 618 778

Liite 9 Palvelujen ostojen erittely (kunta)

Palvelujen ostojen erittely (kunta (Ulkoiset palvelut))	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	7 104 028	7 205 358
Muiden palvelujen ostot	1 548 918	1 153 758
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 652 947	8 359 116

Liite 11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

POISTOSUUNNITELMA		
Omaisuslaji		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
	Tasapoisto	
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	2 - 5	vuotta
Aineettomat oikeudet	5 - 20	vuotta
Liikearvo	2 - 5	vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 - 5	vuotta
Muut	2 - 5	vuotta
Erityisestä syystä em. poistoajat voivat olla enintään	20	vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Asuinrakennukset	30 - 50	vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	vuotta
Talousrakennukset	10 - 20	vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	vuotta
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20	vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30	vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	vuotta
Aluelämpöverkosto	20 - 30	vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 - 40	vuotta
Viemäriverkosto	30 - 40	vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20	vuotta
Puhelin- ja tietoverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12	vuotta
Vesi yms.lait.laitoskoneet ja laitteet	10 - 20	vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	vuotta
Kuljetusvälineet	4 - 7	vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10	vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15	vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10	vuotta
Sairaala-, terv.h.-yms laitteet	5 - 15	vuotta
Atk-laitteet	3 - 5	vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	vuotta
Luonnonvarat	Substanssipoisto	
Poistoaikoina käytetään lyhintä mahdollista poistoaikaa, ellei kunnanhallitus yksittäisen hyödykkeen kohdalla erikseen toisin päättä.		
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000€, kirjataan vuosikuluksi.		

Liite 13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden olennaiset myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden olennaiset myyntivoitot ja -tappiot	Konserni 2021	2020	Kunta 2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	28 766	29 724	28 766	29 724
Rakennusten myyntivoitot			0	0
Muut myyntivoitot	75 003	1 062	0	0
Myyntivoitot yhteensä	103 769	30 786	28 766	29 724
Muut toimintakulut				
Myyntitappio	45 479	937	0	0
Myyntitappiot yhteensä	45 479	937	0	0

Liite 15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Lt 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	38 554	32 644
Peruspääoman korot muista yhteisöistä	1 896	1 896
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	21 342	21 342
Yhteensä	61 792	55 882

Liite 16 Erittely poistoeron muutoksista

Lt 16

Erittely poistoeron muutoksista	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-10 571	-10 571
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0	0
Poistoeron muutos yhteensä	-10 571	-10 571

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 18 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	647 025	647 921	645 193	646 089
Arvonkorotukset	28	0	0	0
Arvonkorotusten purku	-759	-896	-759	-896
Arvo 31.12.	646 294	647 025	644 434	645 193
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	646 294	647 025	644 434	645 193

Liite 19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet								
Pysyvien vastaavien muutokset, vuosi 2021	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	627 644,35	627 644,35	477 092,97	3 948 953,03	2 367 600,66	61 653,65	5 029,40	6 860 329,71
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	2 200,00	424 211,42	100 891,54	0,00	0,00	527 302,96
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	233,71	0,00	0,00	0,00	0,00	233,71
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	5 029,40	0,00	0,00	-5 029,40	0,00
Hankintameno 31.12.	627 644,35	627 644,35	479 059,26	4 378 193,85	2 468 492,20	61 653,65	0,00	7 387 398,96
Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudella	71 653,76	71 653,76	0,00	309 404,18	221 617,67	25 053,47	0,00	556 075,32
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintam. 31.12.	555 990,59	555 990,59	479 059,26	4 068 789,67	2 246 874,53	36 600,18	0,00	6 831 323,64
Arvonkorotukset	0,00	0,00	644 433,94	0,00	0,00	0,00	0,00	644 433,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	555 990,59	555 990,59	1 123 493,20	4 068 789,67	2 246 874,53	36 600,18	0,00	7 475 757,58

Pysyvien vastaavien sijoitukset, vuosi 2021	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhtiöt	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkeet muut osakkuusyht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	445 103,66	1 088 680,32	2 127 218,08	153 326,38	3 814 328,44	21 000,00	60 900,00	81 900,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 237,00	2 237,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00	36 190,00	38 190,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	445 103,66	1 088 680,32	2 127 218,08	153 326,38	3 814 328,44	19 000,00	26 947,00	45 947,00
Arvonlennukset	0,00	0,00	408 600,00	0,00	408 600,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	445 103,66	1 088 680,32	1 718 618,08	153 326,38	3 405 728,44	19 000,00	26 947,00	45 947,00

Liite 20-22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koskitalot Oy	Juupajoki	100 %	100 %	683 415	1 403 529	-197 022
Kiinteistö Oy Kirjakoski	Juupajoki	100 %	100 %	89 716	22 429	2 614
Kiinteistö Oy Kopsamon Linna	Juupajoki	50,43 %	50,43 %	82 864	2 432	-3 128
Asuntohankintayht. Juupas Oy	Juupajoki	100 %	100 %	44 408	0	-1 009
Yhteensä				900 403	1 428 389	-198 545
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sh-piiri	Tampere	0,56 %	0,56 %	1 213 266	3 799 314	3 719
Pirkanmaan liitto	Tampere	0,52 %	0,52 %	8 640	25 113	-231
Sastamalan koulutusky	Sastamala	0,88 %	0,88 %	496 758	75 337	12 715
Yhteensä				1 718 665	3 899 765	16 204
Osakkuusyhtiöt						
Juupajoen Lämpö Oy	Juupajoki	50 %	50 %	216 615	635 608	23 067
Kiinteistö Oy Juupajoen Koskiportti	Juupajoki	47,40 %	47,40 %	1 874 139	10 858	-26 669
Yhteensä				2 090 754	646 466	-3 602

Liite 23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyhteisöiltä

Saamisten erittely	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	22 670,91	0,00	27 777,06
Lainasaamiset	19 000,00	0,00	21 000,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	19 000,00	22 670,91	21 000,00	27 777,06
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	21 342,11	0,00	21 342,11
Yhteensä	0,00	21 342,11	0,00	21 342,11
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	14 788,96	0,00	15 478,85
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	14 788,96	0,00	15 478,85
Saamiset yhteensä	19 000,00	58 801,98	21 000,00	64 598,02

Liite 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	21 342	21 342	21 342	21 342
Kelan korvaus työterveyshuollosta	31 112	30 449	17 609	17 105
Tuet ja avustukset	26 632	53 751	0	40 328
Sotelaskutuksen palautus, Mänttä-Vilppula	0	138 723	0	138 723
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus	18 591	18 135	0	0
Muut siirtosaamiset	38 036	37 897	28 810	2 950
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	135 713	300 297	67 762	220 448

Liite 25 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Peruspääoma 1.1.	5 877 656	5 878 864	5 884 396	5 884 396
Lisäykset	1 247	1 247		
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	5 878 903	5 880 111	5 884 396	5 884 396
Arvonkorotusrahasto 1.1.	647 025	647 921	645 193	646 089
Lisäykset	28			
Vähennykset	759	896	759	896
Arvonkorotusrahasto 31.12	646 294	647 025	644 434	645 193
Muut omat rahastot	4 179	4 488		
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä 1.1.	2 337 203	1 859 474	2 333 300	2 419 516
Lisäykset	1 036 121	642 520	715 744	230 755
Vähennykset				
Korjaukset tilikaudella			0	-316 971
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä 31.12.	3 373 324	2 501 994	3 049 044	2 333 300
Tilikauden yli-/ alijäämä	553 121	1 036 121	667 434	715 744
Oma pääoma yhteensä	10 455 821	10 069 739	10 245 309	9 578 633

Liite 26 Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta		
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	219 352,15	229 923,38
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	219 352,15	229 923,38

Liite 27 Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 v. kuluttua

Lt 27

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 v. kuluttua		
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 222 965	1 680 223

Liite 28 Joukkovelkakirjalainat

Lt 28

Joukkovelkakirjalainat	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
Kuntatodistus laina 239776		800 000,00
korko -0,46 %		
erääntyy 10.3.2022		
Kuntatodistus laina 276616	600 000,00	
korko 1,3900 %		
erääntyy 11.1.2023		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	600 000,00	800 000,00

Liite 30 Vieras pääoma yhteensä

Vieras pääoma	2022 Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	2021 Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostovelat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut velat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Siirtovelat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Yhteensä	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostovelat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	2 242,31 €
Muut velat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Siirtovelat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Yhteensä	0,00 €	0,00 €	0,00 €	2 242,31 €
Velat osakkuusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostovelat	0,00 €	39 863,52 €	0,00 €	44 858,24 €
Muut velat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Siirtovelat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Yhteensä	0,00 €	39 863,52 €	0,00 €	44 858,24 €
Vieras pääoma yhteensä	0,00 €	39 863,52 €	0,00 €	47 100,55 €

Liite 31 Sekkilimiitti

Sekkitililimiitti	2021	2021
Luotollisen sekkilin sekkilimiitti 31.12.	615 000	615 000
-siitä käyttämättä oleva määrä	615 000	615 000

Liite 32 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	360 192	360 192	360 192	360 192
Muut velat	4 470	10 569	0	0
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	364 662	370 761	360 192	360 192
Lyhytaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	0	0	0	0
Muut velat	166 737	169 957	56 647	56 952
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	166 737	169 957	56 647	56 952

Liite 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Hankeavustukset	292 106	148 864	196 294	75 698
Menojäämät				
Lomapalkkavelka hlösivukuluineen	832 299	776 689	368 854	348 243
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	148 194	214 520	75 645	68 304
Korkojaksotukset	17 385	9 713	10 970	5 092
Soten lisälasku, Mänttä-Vilppula	287 935	12 923	287 935	12 923
Soteaterialaskut 2019-2021, Mänttä -Vilppula	0	475 758	0	475 758
Muut menojäämät	52 726	107 377	1 124	2 252
Lyhytaikaiset siirtovelat	1 630 645	1 745 844	940 822	988 270
Siirtovelat yhteensä	1 630 645	1 745 844	940 822	988 270

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 38 Vuokra- ja leasingvastuiden yhteismäärä

Lt 38

Vuokra- ja leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni 2022	2021	Kunta 2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	759 581	1 050 492	25 959	36 827
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	142 326	200 816	11 462	14 089
- siitä PPP-hankkeet	0	0	0	0
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet	0	0	0	0
Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Liite 39 Vastuusitoumukset

Lt 39

Vastuusitoumukset Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	2 300 000	2 300 000
Jäljellä oleva pääoma	0	0	1 690 018	1 770 020
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	220 000	982 277	220 000	982 277
Jäljellä oleva pääoma		559 066		229 066

Liite 40 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

LT 40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	13 521 124	12 726 395
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	7 819	8 336

Liite 41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Lt 41

Muut taloudelliset vastuut	2022	2021
Pihlajalinna Terveys Oy, palveluntuottaja	454 390	454 390
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tilinpäätösten mukaisten investointikustannusten korvaaminen palveluntuottajalle vuosilta 2016-2019. Korvausvelvollisuus on riidanalainen. Palveluntuottajan vaatimukset eivät perustu lakiin tai voimassa oleviin sopimuksiin.		
Arvonlisäveron palautusvastuu	293 226	341 647
Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparannusten hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myyessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §).		

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022	2022	2021
Hallinto	6	6
Hyvinvointipalvelut	60	59
Tekninen toimi	4	4
Yhteensä	70	69

Liite 44 Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut		
Puolue	2022	2021
Itä-Pirkanmaan Vihreät ry	381,00	296,00
Juupajoen Demarit ry	923,25	687,75
Juupajoen Keskustan kunnallisjärjestö	666,50	549,84
Juupajoen Kokoomus ry	754,51	572,63
Juupajoen Perussuomalaiset ry	279,00	142,75
Juupajoen Vasemmistoliitto ry	106,00	41,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 110,26	2 290,47

Liite 45 Tilintarkastajan palkkiot

Lt 45

Tilintarkastajan palkkiot BDO Auditor Oy	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	8 309	3 380
Tilintarkastajan lausunnot	0	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0	0
Muut palkkiot	0	0
Palkkiot yhteensä	8 309	3 380

Liite 46 Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista
Kunnanjohtajan kanssa on 22.5.2019 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

7 Eriytetyt tilinpäätökset

7.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Taseyksikön esimies: Tekninen johtaja Pekka Maasilta

Juupajoen kunnan vesihuoltolaitos on kirjanpidollisesti eriytetty tulosityksikkö kunnan teknisten palvelujen vastuualueella. Vesihuoltolaitos tuottaa toiminta-alueellaan vesihuoltopalvelut tulorahoitteisesti.

Vesihuoltolakia koskevat muutokset (22.8.2014/681) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään vesihuoltolaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista vesihuoltolaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Veden- ja jäteveden kulutus- ja perusmaksut ja liittymismaksut ovat vuoden 2018 tasossa.

Asiakkaiden vesihuoltopalvelut tuotettiin laadukkaasti eikä suuria ongelmia, esim. veden saastumista, laajaa vesikatkoa tai ympäristövahinkoja syntynyt.

Vedenkäyttäjille jaettavan talousveden vesihuoltolaitos tuottaa itse kolmella vedenottamolla. Vesilaitos käyttää raakavetenään pohjavettä. Kunnan raakavesi otetaan normaalisti Huikonkankaan pohjavedenottamoilta Korkeakoski I, II ja III. Raakavesi käsitellään happamuudesta johtuen Huikonkankaan vedenkäsittelylaitoksella. Vedenkäsittelykemikaalina käytetään kalkkikiveä. Vesilaitoksella on lisäksi käytössään yhdyslinja Oriveden kaupungin Kiviharjun vedenottamoon. Vedenkäsittelyä ja vedenottamoiden toimintaa ohjataan ja valvotaan Mipron automaatiojärjestelmän avulla.

Vesilaitos on toiminut hyvin, ja kuluttajille on pystytty toimittamaan heidän tarpeitaan vastaava määrä asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä.

Viemärlaitostoiminnan tavoitteena on häiriötön Vesioikeuden lupaehtojen mukainen jätevesien käsittely. Jätevesipumppaamoiden toimintaa ohjataan ja valvotaan Liningin kaukokäyttö- ja valvontaohjelmalla, joka asennettiin vuonna 2021.

Lylyn puhdistamo on pystytty hoitamaan lupaehtojen mukaisesti.

Jätevedet johdetaan Oriveden tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle. Juupajoelta johdettava vesimäärä mitataan Korkeakosken pumppaamon yhteydessä sijaitsevalla jäteveden virtausmittausasemalla. Oriveden kaupunki veloittaa Juupajoen kunnalta jätevesien vastaanottamisesta ja käsittelemisestä jätevesimaksun, joka on 31 % kulloinkin voimassa olevasta Oriveden kaupungin vesihuoltolaitoksen taksan mukaisesta jäteveden käyttömaksusta.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Vesihuoltolaitoksen sisäisessä valvonnassa noudatetaan kunnan toimintoja ja päätöksiä.

Vesihuoltolaitoksen riskienhallinta kohdistuu taloudellisten, teknisten ja turvallisuusriskien hallintaan.

Vesihuoltolaitoksen riskikartoitus päivitettiin WSP-SSP sovellukseen vuonna 2021.

Vesihuollon maksuilla tulee pitkällä aikavälillä kattaa toiminnan kulut ja investoinnit.

Sähkökatkoihin on varauduttu hankkimalla vedenottamo II:lle varavoimalaite, joka varmistaa häiriöttömän vedentoimituksen myös mahdollisten sähkökatkojen aikana.

Talouden toteuma

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä liikevaihto oli 464 851,10 euroa ja liikeylijäämä 73 858,10 euroa, rahoitustuotot ja -kulut olivat -11 320,65 euroa ja tilikauden ylijäämäksi muodostui 62 537,46 euroa.

Vesi- ja jätevesimaksutulot olivat talousarviossa 510 490 euroa ja toteutuma 464 851,10 euroa (91,1 %).

Toimintakulut alittuivat 23 694,64 € budjetoidusta.

Vesihuoltolaitoksen investointien toteuma on esitetty kunnan tilinpäätöksen investointiosassa.

7.1.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVRTAILU	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Liikevaihto	510 490	464 851,10	45 638,90
Liiketoiminnan muut tuotot	0	812,00	-812,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-32 950	-37 590,67	4 640,67
Palvelujen ostot	-177 950	-144 352,62	-33 597,38
	-210 900	-181 943,29	28 956,71
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-57 270	-60 536,61	3 266,61
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-10 670	-12 104,02	1 434,02
Muut henkilösivukulut	-1 340	-1 447,23	107,23
	-69 280	-74 087,86	4 807,86
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-133 790	-135 319,63	1 529,63
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	-454,21	454,21
Liikelylijäämä (-alijäämä)	96 520	73 858,11	22 661,89
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoitustuotot	0,00	861,71	-861,71
Muille maksetut korkokulut	-6 520	-3 207,69	-3 312,31
Korvaus peruspääomasta	-8 960	-8 962,02	2,02
Muut rahoituskulut	-600	-12,65	-587,35
	-16 080	-11 320,65	-4 759,35
Yli+ /alijäämä ennen satunnaisia eriä	80 440	62 537,46	17 902,54
Yli+/alijäämä ennen varauksia	80 440	62 537,46	17 902,54
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	80 440	62 537,46	17 902,54

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2021	Mittari	Toteutuma
Normien edellyttämä talousveden laatutaso	Ei laatupoikkeamia.	Vesistötarkkailut	Ei poikkeamia
Veden toimitusvarmuus	Ei häiriöitä	Vedentoimituksen keskeytykset	Lyhyitä toimituskatkoja , kesän aikana korjattu 4 vesijohtovuotoa.
Lylyn puhdistamon toiminta	Lupaehtojen täyttäminen	Puhdistamotarkkailut	Lupaehdot täyttyneet
Työilmapiiri, työolosuhteet ja henkilöstön työtyytyväisyys hyvällä tasolla	Henkilöstölle järjestetään ammatillista koulutusta	Ajan tasalla olevat koulutukset	Koulutukset ajan tasalla

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Vedenjakelu			
Asiakkaita kpl	826	830	833
Myydyn veden määrä, m ³	93 963	93 322	88 590
Puhdasvesitaksa (€/m ³)	1,67	1,67	1,67
Vesijohtoverkoston pituus, m	119 041	119 041	119 041
Viemäröinti			
Asiakkaita kpl	500	501	501
Laskutettu jätevesi m ³	68 513	69 883	65 201
Jätevesitaksa (€/m ³)	2,82	2,82	2,82
Jätevesiverkoston pituus, m	60 333	60 333	60 333
Jätevesipumppaamot, kpl	25	25	25

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihto	464 851,10	491 824,72
Liiketoiminnan muut tuotot	812,00	1 270,59
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-37 590,67	-38 865,24
Palvelujen ostot	-144 352,62	-144 242,60
	-181 943,29	-183 107,84
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-60 536,61	-56 219,15
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-12 104,02	-11 402,11
Muut henkilösivukulut	-1 447,23	-1 423,85
	-74 087,86	-69 045,11
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-135 319,63	-133 991,55
Liiketoiminnan muut kulut	-454,21	-3 393,62
Liikelylijäämä (-alijäämä)	73 858,11	103 557,19
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	861,71	1 200,54
Kunnalle maksetut korkokulut	-2 902,12	-3 673,70
Muille maksetut korkokulut	-305,57	-476,29
Korvaus peruspääomasta	-8 962,02	-8 962,02
Muut rahoituskulut	-12,65	-6 067,36
	-11 320,65	-17 978,83
Yli+ /alijäämä enenn satunnaisia eriä	62 537,46	85 578,36
Yli+ /alijäämä ennen varauksia	62 537,46	85 578,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	62 537,46	85 578,36
TUNNUSLUVUT		
Sijoitetut pääoman tuotto-%	4,12	5,83
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto-%	3,51	5,22
Voitto-%	13,45	17,52

VESIHUOLTOLAITOS TASE	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 983 100,97	2 088 520,60
Aineettomat hyödykkeet	550 984,99	605 180,35
Muut pitkävaikutteiset menot	550 984,99	605 180,35
Aineelliset hyödykkeet	1 432 115,98	1 483 340,25
Maa- ja vesialueet	21 343,53	21 343,53
Rakennukset	11 756,30	12 841,34
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 399 016,15	1 449 155,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT	344 945,20	354 046,62
Saamiset	344 945,20	354 046,62
Lyhytaikaiset saamiset	69 084,64	66 007,15
Myyntisaamiset	66 469,41	66 007,15
Muut saamiset kunnalta (yhdystili)	0,00	0,00
Muut saamiset	2 615,23	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	275 860,56	288 039,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 328 046,17	2 442 567,22
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	910 954,08	848 416,62
Peruspääoma	149 367,08	149 367,08
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	699 049,54	613 471,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	62 537,46	85 578,36
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	810 191,87	870 191,87
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	450 000,00	510 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	360 191,87	360 191,87
Lyhytaikainen	606 900,22	723 958,73
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	60 000,00	60 000,00
Ostovelat	38 821,08	24 288,89
Vesihuoltolaitos/ kunta yhdystili	474 711,66	602 235,01
Muut velat	14 721,79	21176,27
Siirtovelat	18 645,69	16 258,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 328 046,17	2 442 567,22

VESIHUOLTOLAITOS RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (alijäämä)	73 858,11	103 557,19
Poistot ja arvonalentumiset	135 319,63	133 991,55
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 320,65	-17 978,83
Vuosikate	197 857,09	219 569,91
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-29 900,00	-45 754,41
Toiminnan ja investointien rahavirta	167 957,09	173 815,50
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		600 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-60 000,00	-630 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-3 077,49	9 156,72
Velkojen muutos kunnalta	-127 523,35	-124 232,90
Korottomien velkojen muutos muilta	10 464,84	-15 404,66
Rahoituksen rahavirta	-180 136,00	-160 480,84
Rahavarojen muutos	-12 178,91	13 334,66
Rahavarat 31.12.	275 860,56	288 039,47
Rahavarat 1.1.	288 039,47	274 704,81
Rahavarojen muutos	-12 178,91	13 334,66

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirta	167 957,09	173 815,50
Investointien tulorahoitus, %	661,73	479,89
Pääomamenojen tulorahoitus, %	220,09	32,49
Lainanhoitokate	1,60	1,78
Kassan riittävyys, pv	290	307
Quick ratio	0,57	0,49
Current ratio	0,57	0,49

TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 1

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta)

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tilinpäätöksessä liitetiedot on esitetty vastaavasti kuin Juupajoen kunnan tilinpäätöksessä noudattaen liitetietonumerointia 1-46.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 6

Tuloslaskelman toimintatuotot	2022	2021
Ulkoinen liikevaihto	426 893,74	457 549,80
Sisäinen liikevaihto	37 957,36	34 274,92
Liiketoiminnan muut ulkoiset tuotot	812,00	1 270,59
Liiketoiminnan muut sisäiset tuotot		
Taseyksikön toimintatuotot yhteensä	465 663,10	493 095,31

Liite 11

Poistosuunnitelma		
Omaisuuslaji		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
	Tasapoisto	
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	2 - 5	vuotta
Aineettomat oikeudet	5 - 20	vuotta
Liikearvo	2 - 5	vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 - 5	vuotta
Muut	2 - 5	vuotta
Erityisestä syystä em poistoajat voivat olla enintään		
	20	vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Asuinrakennukset	30 - 50	vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	vuotta
Talousrakennukset	10 - 20	vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	vuotta
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20	vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30	vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	vuotta
Aluelämpöverkosto	20 - 30	vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 - 40	vuotta
Viemäriverkosto	30 - 40	vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20	vuotta
Puhelin- ja tietoverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12	vuotta
Vesi yms.lait.laitokoneet ja laitteet	10 - 20	vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	vuotta
Kuljetusvälineet	4 - 7	vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5 - 10	vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15	vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10	vuotta
Sairaala-, terv.h.-yms laitteet	5 - 15	vuotta
Atk-laitteet	3 - 5	vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	vuotta
Luonnonvarat	Substanssipoisto	
Poistoaikoina käytetään lyhintä mahdollista poistoaikaa, ellei kunnanhallitus yksittäisen hyödykkeen kohdalla erikseen toisin päättä.		
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000€, kirjataan vuosikuluksi.		

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 19

Pysyvien vastaavien muutokset 2022	Muut pitkävaik. menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Ennakkom. ja keskene.hank.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	605 180,35	21 343,53	12 841,34	1 449 155,38	0	0	2 088 520,60
Lisäykset tilikaudella				29 900,00			29 900,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				0			0
Vähennykset tilikaudella				0			0
Hankintameno 31.12.	605 180,35	21 343,53	12 841,34	1 479 055,38		0	2 118 420,60
Sumupoistot tilikaudella	54 195,36		1085,00	80 039,23		0	135 319,63
Poistamaton hankintam. 31.12	550 984,99	21 343,53	11 756,30	1 399 016,15	0,00	0,00	1 983 100,97
Arvonkorotukset				0			0
Kirjanpitoarvo 31.12.	550 984,99	21 343,53	11 756,30	1 399 016,15	0,00	0,00	1 983 100,97

Liite 23

Saamisten erittely	2022	2022	2021	2021
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Myyntisaamiset		66 469,41		66 007,15
Muut saamiset		2 615,23		
Muut saamiset kunnalta (yhdyntili)				
Siirtosaamiset				
Saamiset yhteensä		69 084,64		66 007,15

Liite 25

Oman pääoman erittely	Vesilaitos 2022	Vesilaitos 2021
Peruspääoma 1.1.	149 367	149 367
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	149 367	149 367
Arvonkorotusrahasto 1.1.		
Arvonkorotusten lisäys		
Arvonkorotusrahasto 31.12		
Muut omat rahastot		
Edellisten tilik. yli-/ alijäämä	699 050	613 471
Tilikauden yli-/ alijäämä	62 537	85 578
Oma pääoma yhteensä	910 954	848 417

Liite 27

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 v. kuluttua		
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	210 000	270 000

Liite 30

Vieras pääoma	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Ostovelat		38 821,08		24 288,89
Muut velat kunnalle (yhdistili)		474 711,66		602 235,01
Muut velat	360 191,87	14 721,79	360 191,87	21 176,27
Siirtovelat		18 645,69		16 258,56
Vieras pääoma yhteensä	360 191,87	546 900,22	360 191,87	663 958,73

Liite 32

Muiden velkojen erittely	2022	2021
Muut velat		
Liittymismaksut	360 192	360 192
Muut velat		
Muut velat yhteensä	360 192	360 192

Liite 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	15 604,71	10 209,07
Korkojaksotukset	0,00	3 675,02
Muut menojäämät	3 040,98	2 374,47
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	18 645,69	16 258,56

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Liite 42**

Henkilöstön lukumäärä	2021
Vesilaitos	1
Yhteensä	1

7.2 Muut eriytetyt laskelmat

Kaukolämpölaitoksen kirjanpitoa pidetään kustannuspaikkatasolla ja siitä on laadittu erillinen tuloslaskelma.

Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Liikevaihto	343 740	338 276,95	5 463,05
Liiketoiminnan muut tuotot	343 740	338 276,95	5 463,05
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-252 480	-258 322,00	5 842,00
Palvelujen ostot	-6 150	-119,72	-6 030,28
	-258 630	-258 441,72	188,28
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-9 760	-10 139,84	379,84
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 680	-1 720,71	40,71
Muut henkilösivukulut	-230	-197,06	-32,94
	-11 670	-12 057,61	387,61
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 990	-5 985,72	-4,28
Liiketoiminnan muut kulut		0,00	0,00
Liikeylijäämä (-alijäämä)	67 450	61 791,90	5 658,10
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut		0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	0	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	0	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0	0,00	0,00
	0	0,00	0,00
Yli+ /alijäämä ennen satunnaisia eriä	67 450	61 791,90	5 658,10
Yli+/alijäämä ennen varauksia	67 450	61 791,90	5 658,10
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	67 450	61 791,90	5 658,10

8 Allekirjoitukset ja merkinnät

JUUPAJOEN KUNTA

Juupajoki 27.3.2023

JUUPAJOEN KUNNANHALLITUS

Pekka Rae
Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Markus Tasanen
Kunnanhallituksen varapj.

Eveliina Helpiölä
Kunnanhallituksen jäsen

Jutta Kaarema
Kunnanhallituksen jäsen

Johanna Kallenautio
Kunnanhallituksen jäsen

Lauri Sähra
Kunnanhallituksen jäsen

Iiri Välttilä
Kunnanhallituksen varajäsen

Anne Tuovila
Vt. kunnanjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu tänään tilintarkastuskertomus.

Tampereella 16.5.2023

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Minna Havia-Niemi
JHT, KHT